

รายงานดัชนีชี้วัด ในกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย ประจำปี 2566

Thailand Telecommunication Indicators Yearbook : 2023

กสทช. | โทรคมนาคม

กำกับดูแลเพื่อประชาชน

Call Center 1200 (โทรฟรี)

www.nbt.go.th

**รายงานดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคม
ของประเทศไทย ประจำปี 2566**

Thailand Telecommunication Indicators Yearbook : 2023

คำนำจากคณะผู้จัดทำ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้จัดตั้งส่วนงานศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม (ศข.) เป็นส่วนงานภายใต้สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม (วท.) มีภารกิจหลักในการจัดเก็บและสร้างฐานข้อมูลสถิติอุตสาหกรรมโทรคมนาคม เพื่อสนับสนุนข้อมูลสถิติและผลการวิเคราะห์ เพื่อการพัฒนานโยบาย การวางแผนยุทธศาสตร์ และการประเมินความจำเป็นในการกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติม การสร้างดัชนี ตัวชี้วัด เพื่อการวิเคราะห์และประเมินภาวะอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และการดำเนินการจัดทำแบบจำลองการพยากรณ์อุปสงค์และอุปทาน ในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม รวมถึงการจัดทำรายงานวิเคราะห์และคาดการณ์แนวโน้มอุตสาหกรรมโทรคมนาคม (Industry Performance) ในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อการใช้สำหรับเป็นข้อมูลและองค์ความรู้สนับสนุนการจัดทำและพัฒนานโยบายตลอดจนกำหนดกรอบทิศทาง การกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อภาครัฐกิจ อุตสาหกรรม ภาคสังคม และประชาชนผู้ใช้บริการอย่างแท้จริง

การจัดทำและเผยแพร่รายงานดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยประจำปี (Thailand Telecommunications Indicators Yearbook) เพื่อเป็นการสะท้อนสถานการณ์กิจการโทรคมนาคม ของประเทศไทย ในปีนั้นๆ โดยในรายงานฉบับนี้ได้นำเสนอใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกได้กล่าวถึงความสำคัญ ของโทรคมนาคมกับเศรษฐกิจมหภาคของประเทศ ส่วนต่อมาเป็น การเปรียบเทียบดัชนีชี้วัดด้านความสามารถในการแข่งขันและกิจการโทรคมนาคม ของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ และส่วนสุดท้ายจะกล่าวถึงสถานการณ์กิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย โดยเป็นการรวบรวมตัวชี้วัดในกิจการโทรคมนาคม และวิเคราะห์สถานการณ์ การให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ต รวมถึงการพยากรณ์แนวโน้มของกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เห็นภาพทิศทาง และแนวโน้มการพัฒนากิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย

อนึ่ง รายงานดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย ประจำปี 2566 ฉบับนี้ คณะผู้จัดทำได้มีการเก็บรวบรวม พัฒนา ปรับปรุง และนำเสนอรายงานดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์จากปีก่อนยิ่งขึ้น โดยคาดหวังว่า จะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกิจการโทรคมนาคม และภาคประชาชนทั่วไปที่สนใจได้รับทราบ เข้าใจสถานการณ์ และมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจการโทรคมนาคมของประเทศเพื่อการก้าวไปสู่การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้ต่อไปในอนาคต

คณะผู้จัดทำ

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย ประจำปี 2566 (Thailand Telecommunication Indicators Yearbook : 2023) มีการจัดทำดัชนีชี้วัดทางด้านกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยและนำมาจัดทำขึ้นเป็นรายปีนับตั้งแต่ปี 2552 จนถึงปัจจุบัน โดยส่วนศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม (ศข.) ซึ่งเป็นส่วนงานภายใต้สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม (วท.) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) รายงานดัชนีชี้วัดกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติต่าง ๆ ซึ่งมีแหล่งที่มาโดยส่วนใหญ่จากความร่วมมือในการรายงานข้อมูลของผู้ประกอบกิจการ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงภาพรวมของสถานการณ์กิจการโทรคมนาคมไทย การวิเคราะห์บทบาทของกิจการโทรคมนาคมในฐานะที่เป็นกลไกพื้นฐานต่อระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงแนวโน้มของกิจการโทรคมนาคมไทยในระยะ 5 ปีข้างหน้า ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ในการพัฒนากิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญในรายงาน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง กล่าวถึง เศรษฐกิจของประเทศไทยโดยภาพรวม โดยข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ บ่งชี้ว่า ในปี 2566 อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย อยู่ที่ร้อยละ 1.9 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 2.5 ในปี 2565 รายได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังมีอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 3.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อยู่ที่ 17,921.2 พันล้านบาท รายได้ต่อหัวเฉลี่ยของคนไทยอยู่ที่ 255,867.7 บาทต่อคนต่อปี การจ้างงานปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราว่างงานโดยรวมอยู่ที่ร้อยละ 0.98 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ร้อยละ 1.23 อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานอยู่ที่ร้อยละ 1.27 ในด้านการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน มีการขยายตัวร้อยละ 7.1 สอดคล้องกับการปรับตัว ที่ดีขึ้นของการจ้างงานและความเชื่อมั่นผู้บริโภค ในขณะที่การอุปโภคบริโภคภาครัฐปรับตัวลดลงร้อยละ 4.6 การส่งออกสินค้ามีมูลค่า 280,209 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 1.7 เทียบกับปีก่อนหน้าที่ขยายตัว ร้อยละ 5.4 ส่วนการส่งออกในรูปแบบเงินบาทมีมูลค่า 9,758 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.3 จากการขยายตัว ร้อยละ 15.3 ในปีก่อนหน้า โดยการส่งออก อาทิ กลุ่มสินค้าที่เป็นชิ้นส่วนประกอบของโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2567 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้คาดการณ์ว่าจะขยายตัวดีขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ 2.2-3.2 จากการขยายตัวของการส่งออกสินค้าตามการฟื้นตัวของการค้าโลก การขยายตัวในเกณฑ์ดีของอุปสงค์ภายในประเทศทั้งการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน การลงทุนของภาคเอกชน รวมถึงการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว คาดการณ์อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 0.9-1.9 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 1.4 ของ GDP อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยเสี่ยงจากความล่าช้าของกระบวนการงบประมาณภาครัฐ สัดส่วนหนี้สินของภาครัฐครัวเรือนและภาคธุรกิจที่ยังอยู่ในระดับสูง ผลกระทบจากสภาวะเอลนีโญต่อผลผลิตทางการเกษตร ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาพลังงาน ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ในด้านอุตสาหกรรมโทรคมนาคม สามารถผลักดันการปรับโครงสร้างการผลิตให้มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงให้มากขึ้น เพื่อนำไปสู่การผลิตสินค้ามูลค่าสูง และให้สามารถเชื่อมโยงสินค้าที่ผลิตภายในประเทศกับห่วงโซ่การผลิตโลกให้มากขึ้นเพื่อยกระดับศักยภาพของไทย

ส่วนที่สอง กล่าวถึง กิจกรรมโทรคมนาคมที่มีผลต่อระดับความสามารถในการแข่งขันเชิงเปรียบเทียบของประเทศ จากดัชนีชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจ และกิจกรรมโทรคมนาคมของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ โดยได้นำเสนอผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (World Competitiveness Ranking: WCR) ของ IMD จาก 64 ประเทศ โดยประเทศไทยมีอันดับเพิ่มขึ้นมา 3 อันดับ จากอันดับที่ 33 ในปีก่อนหน้า เพิ่มขึ้นมาอยู่ในอันดับที่ 30 ในปี 2566 นอกจากนี้ IMD ได้จัดทำตัวชี้วัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัล (IMD World Digital Competitiveness Ranking: WDCR) ซึ่งประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 35 มีอันดับที่ดีขึ้นจากอยู่ที่อันดับที่ 40 ในปี 2565

ดัชนีบ่งชี้ระดับความพร้อมของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Networked Readiness Index : NRI) โดยสถาบัน Portulans Institute ในปี 2566 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 42 จาก 134 ประเทศ มีคะแนนอยู่ที่ 55.73 คะแนน โดยมีปัจจัยโดดเด่น ได้แก่ การลงทุนโดยภาคเอกชนหรือองค์กรธุรกิจต่าง ๆ กฎหมายด้านอีคอมเมิร์ซ ปริมาณการใช้งานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ภายในประเทศ เป็นต้น ในขณะที่ปัจจัยที่ยังไม่โดดเด่นของประเทศไทย ได้แก่ การส่งออกบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตัวชี้วัดที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความยั่งยืน และการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจของผู้หญิง เป็นต้น

ส่วนที่สาม กล่าวถึง ดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมไทย โดยจำแนกเป็น 3 บริการหลักที่ถือว่าเป็นบริการโทรคมนาคมพื้นฐาน ได้แก่ บริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line Services) บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Services) และบริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (Internet Access Services) โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

บริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line Services) ในปัจจุบันผู้ลงทะเบียนใช้บริการทั่วไปให้ความสำคัญ และมีจำนวนผู้ใช้บริการลดน้อยลงโดย ณ สิ้นปี 2566 จะมีจำนวนอยู่ที่ 4.09 ล้านเลขหมายซึ่งยังมีแนวโน้มอัตราการเติบโตที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบค่าเฉลี่ยของโลกของปี 2566 สัดส่วนของผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร¹ ของประเทศไทยจะอยู่ที่ประมาณ 6.19 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน ซึ่งมีสัดส่วนน้อยกว่าสัดส่วนของค่าเฉลี่ยของโลก ซึ่งตามข้อมูลของ ITU Statistics ณ ปี 2023 สัดส่วนของผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร² ของประเทศไทยจะอยู่ที่ประมาณ 5.70 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน และค่าเฉลี่ยของโลกมีค่าอยู่ที่ 10.70 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน ทั้งนี้ บริการโทรศัพท์ประจำที่ยังคงมีความสำคัญกับประชาชนในการติดต่องานสำคัญกับองค์กรธุรกิจเอกชนและหน่วยงานราชการในฐานะช่องทางติดต่อสื่อสารหลัก

บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Services) ในปี 2566 พบว่า มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการลดลงร้อยละ 4.35 จากปีก่อนหน้า มาอยู่ที่ 120.92 ล้านเลขหมาย จากที่เติบโตอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2563 โดยส่วนหนึ่งเกิดจากการดำเนินการตามมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ที่เข้มงวดมากขึ้น และอีกส่วนหนึ่งอาจเกิดจากผู้ประกอบการมุ่งเน้นกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีคุณภาพแทนการเพิ่มจำนวนผู้ใช้งาน ทำให้สัดส่วนของผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากรอยู่ที่ร้อยละ 183.07 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน สำหรับรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (Average Revenue per Unit: ARPU) ปี 2566 อยู่ที่ 212 บาท/เดือน

¹ จำนวนประชากร ที่มา : กรมการปกครอง

² จำนวนประชากร ที่มา : UN Population Division World Population Prospects 2024

บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (Internet Access Services) ในปี 2566 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่จากผู้ให้บริการรายหลักอยู่ที่ 11.17 ล้านเลขหมาย หรือคิดเป็นสัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่อยู่ที่ 16.92 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน หรือ 38.97 ครอบครัว³ ที่ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ต่อ 100 ครัวเรือน ส่วนอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ ในปี 2566 มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการ 87.06 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.83 เมื่อเทียบกับปี 2565 โดยมีอัตราการเข้าถึงประชากรอยู่ที่ร้อยละ 131.81 ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการเข้าถึงบริการดังกล่าวไม่ว่าจะใช้จำนวนประชากรตามกรมการปกครองหรือข้อมูลประมาณการของ ITU ประเทศไทยยังคงมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของทั่วโลก ด้วยความสะดวกในการติดต่อและสามารถเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่เมื่อเทียบกับอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ รวมทั้งความก้าวหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยี และพฤติกรรมการใช้งานของคนไทย

การจะเพิ่มอันดับการแข่งขันในด้านโครงสร้างพื้นฐานระดับโลก อาจต้องผลักดันในด้านการสร้างทักษะการใช้อินเทอร์เน็ตให้กับประชาชนที่ยังขาดทักษะ ในขณะที่การใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น 5G มาใช้ส่งเสริมด้านคุณภาพการให้บริการและเพิ่มความรวดเร็วในการเชื่อมต่อสิ่งเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ดียิ่งขึ้น

³ จำนวนครัวเรือน ที่มา : กรมการปกครอง

บทสรุปผู้บริหาร	2
ส่วนที่ 1 ความสำคัญของโทรคมนาคมกับเศรษฐกิจมหภาคของประเทศ	6
เศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทย	7
เศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มอาเซียน	9
ส่วนที่ 2 กิจการโทรคมนาคมกับความสามารถในการแข่งขันเชิงเปรียบเทียบ	12
การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (World Competitiveness Ranking: WCR) ของ IMD	13
การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล (World Digital Competitiveness Ranking: WDCR) ของ IMD	15
ดัชนีบ่งชี้ระดับความพร้อมของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Networked Readiness Index : NRI)	17
ส่วนที่ 3 ดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมไทย	22
บริการโทรศัพท์ประจำที่	23
โครงสร้างตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่	24
เปรียบเทียบบริการโทรศัพท์ประจำที่ของไทยในเวทีโลก	24
บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	26
โครงสร้างตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	27
เปรียบเทียบบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของไทยในเวทีโลก	30
บริการอินเทอร์เน็ต	32
อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ (Fixed Broadband)	32
อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ (Mobile Broadband)	35
เปรียบเทียบบริการอินเทอร์เน็ตของไทยในเวทีโลก	36
ส่วนที่ 4 ตารางสรุปสถิติและดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย	41
บรรณานุกรม	43

ส่วนที่ 1

ความสำคัญของโทรคมนาคม
กับเศรษฐกิจมหภาคของประเทศ

เศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทย

เศรษฐกิจของประเทศไทยปี 2566 จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานว่ามีการขยายตัวร้อยละ 1.9 ลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีการขยายตัวร้อยละ 2.5 ตามการลดลงอย่างต่อเนื่องของภาคการส่งออกสินค้า รวมทั้งการใช้จ่ายและการลงทุนของภาครัฐที่ลดลง ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อยู่ที่ 17,921.2 พันล้านบาท (513.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เพิ่มขึ้นจาก 17,378.0 พันล้านบาท (495.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ในปี 2565 โดยด้านการผลิต สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร (Information and Communication) ขยายตัวลดลงร้อยละ 3.3 จากการขยายตัวร้อยละ 5.2 ในปี 2565 เนื่องจากกิจกรรมโทรคมนาคมขยายตัวชะลอลง สอดคล้องกับผลประกอบการของ ผู้ให้บริการด้านการสื่อสาร รายได้ต่อหัวเฉลี่ยของคนไทยอยู่ที่ 255,867.7 บาท ต่อคนต่อปี (7,331.5 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปี) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีรายได้ต่อหัวเฉลี่ย 248,788.6 บาทต่อคนต่อปี (7,094.1 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปี) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.85

สำหรับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ยังอยู่ในเกณฑ์ดี การจ้างงานปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราว่างงานโดยรวมอยู่ที่ร้อยละ 0.98 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ร้อยละ 1.2 อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานอยู่ที่ร้อยละ 1.3 เทียบกับร้อยละ 6.1 และ 2.5 ตามลำดับ ในปี 2565 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 1.3 ของ GDP เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2566 อยู่ที่ 7,677.3 พันล้านบาท (224.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เพิ่มขึ้นจาก 7,483.6 พันล้านบาท (216.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) และหนี้สาธารณะ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2566 มีมูลค่าทั้งสิ้น 11,084.6 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 61.85 ของ GDP ซึ่งอยู่ในระดับใกล้เคียงกับ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2565 โดยร้อยละ 98.6 เป็นเงินกู้ภายในประเทศ

ในด้านการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน มีการขยายตัวร้อยละ 7.1 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 6.2 มีการขยายตัวของค่าใช้จ่ายในทุกหมวด สอดคล้องกับการปรับตัวที่ดีขึ้นของการจ้างงานและความเชื่อมั่นผู้บริโภค ในขณะที่การอุปโภคบริโภคภาครัฐหดตัวลงร้อยละ 4.6 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 0.1 ในปี 2565 สำหรับการลงทุนรวมภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 3.2 ลดลงจากปี 2565 ที่ร้อยละ 4.7 โดยการลงทุนในหมวดเครื่องจักรเครื่องมือขยายตัวร้อยละ 3.3 ลดลงจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 6.2 ด้านการลงทุนของภาครัฐหดตัวลงร้อยละ 4.6 เทียบกับการหดตัวลงร้อยละ 3.9 ในปีก่อนหน้า

การส่งออกสินค้ามีมูลค่า 280,209 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 1.7 เทียบกับปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 5.4 ส่วนการส่งออกในรูปแบบเงินบาทมีมูลค่า 9,758 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.3 จากการขยายตัวร้อยละ 15.3 ในปีก่อนหน้า โดยการส่งออกกลุ่มสินค้าที่เป็นส่วนประกอบโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นกลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพ ยังเป็นที่ต้องการของตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ในด้านการนำเข้าสินค้ามีมูลค่า 263,237 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 3.1 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 14.0 ในปี 2565 โดยกลุ่มสินค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ลดลงร้อยละ 5.1 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่ลดลงร้อยละ 11.4 ด้านการนำเข้าในรูปแบบเงินบาทมีมูลค่า 9,161 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.8 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 24.8 ในปี 2565 ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุล 598 พันล้านบาท (17 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) สูงกว่าปี 2565 ที่เกินดุลอยู่ที่ 465 พันล้านบาท (13.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ค่าเงินบาทเฉลี่ย 34.81 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ แข็งค่าขึ้นร้อยละ 0.74 จากค่าเฉลี่ย 35.07 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2565

⁴ ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่ 4/2566 และแนวโน้มปี 2567 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวดีขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ 2.2-3.2 จากการขยายตัวของการส่งออกสินค้าตามการฟื้นตัวของตลาดโลก การขยายตัวในเกณฑ์ดีของอุปสงค์ภายในประเทศทั้งการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน การลงทุนของภาคเอกชน รวมถึงการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว คาดการณ์อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 0.9-1.9 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 1.4 ของ GDP อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยเสี่ยงจากความล่าช้าของกระบวนการงบประมาณภาครัฐ สัดส่วนหนี้สินของภาครัฐครัวเรือนและภาคธุรกิจที่ยังอยู่ในระดับสูง ผลกระทบจากสถานะเอเลนีโยต่อผลผลิตทางการเกษตร ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาพลังงาน ราคาสินค้าโภคภัณฑ์

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย

ตัวชี้วัด	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
GDP (ณ ราคาปัจจุบัน, พันล้านบาท)	16,188.60	17,378.00	17,921.20
รายได้ต่อหัว (บาทต่อคนต่อปี)	232,302.0	248,788.6	255,867.7
อัตราการขยายตัวของ GDP (CVM, %)	1.6	2.5	1.9
อัตราการขยายตัวของ GDP ภาคบริการ-ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร (%)	5.5	5.2	3.3
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (%)	1.23	6.08	1.23
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (ไม่รวมอาหารสดและพลังงาน) (%)	0.23	2.51	1.27
อัตราการว่างงาน (%)	1.93	1.32	0.98
หนี้สาธารณะ ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)	9,644.26	10,587.31	11,084.58
สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (%)	59.57	60.92	61.85
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	-10.3	-15.7	7.0
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP (%)	-2.0	-3.2	1.3
เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	246.0	216.6	224.5
การบริโภคภาคเอกชน (CVM, %)	0.6	6.2	7.1
การอุปโภคภาครัฐบาล (CVM, %)	3.7	0.1	-4.6
การลงทุนภาคเอกชน (CVM, %)	2.9	4.7	3.2
การลงทุนภาครัฐ (CVM, %)	3.5	-3.9	-4.6
มูลค่าการส่งออก (พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	270.6	285.2	280.2
มูลค่าการนำเข้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	238.2	271.6	263.2
อัตราแลกเปลี่ยน ณ สิ้นงวด (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ)	31.98	35.07	34.81

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

เศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มอาเซียน

เศรษฐกิจของประเทศส่วนใหญ่ในอาเซียนขยายตัวต่อเนื่องตามการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนและการฟื้นตัวของการส่งออกสินค้า แต่ยังคงชะลอตัวกว่าปี 2565 และคาดการณ์ว่าแนวโน้มปี 2567 จะขยายตัวเร่งขึ้นตามการขยายตัวของการส่งออกสินค้า และภาคการท่องเที่ยว สอดคล้องกับแนวโน้มการฟื้นตัวของการค้าโลก โดยธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB)⁶ คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะขยายตัวโดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 4.6 และร้อยละ 4.7 ในปี 2567 และปี 2568 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับท้ายๆ โดยจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.6 ในปี 2567 และร้อยละ 3.0 ในปี 2568

จากการที่เศรษฐกิจไทยพึ่งพาการท่องเที่ยวและอุปสงค์จากต่างประเทศ รวมถึงมีการลงทุนของทั้งภาครัฐและเอกชนในระดับต่ำ ปี 2566 ประเทศไทยจึงฟื้นตัวได้ช้าเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตาม มาตรการเงินเฟ้อของไทยยังอยู่ในระดับต่ำที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียนที่ร้อยละ 1.9 และอยู่ในอันดับ 5 จาก 135 เขตเศรษฐกิจที่ประกาศตัวเลข⁷ และแม้ว่าอัตราการขยายตัวของ GDP ในปี 2566 ของประเทศไทยจะอยู่ในระดับต่ำ แต่มูลค่า GDP ของประเทศไทยยังคงสูงเป็นอันดับ 2 อยู่ที่ 514,950 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองจากอินโดนีเซียซึ่งอยู่ที่ 1,370,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อคำนวณต่อหัวประชากรและปรับความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ (Purchasing Power Parity: PPP) แล้วประเทศไทยมีรายได้ต่อหัวอยู่ในอันดับที่ 4 ของกลุ่มประเทศอาเซียนอยู่ที่ \$22,280 PPP สูงกว่าอินโดนีเซียซึ่งอยู่ที่ \$15,830 PPP โดยในปี 2566 ประชากรของสิงคโปร์ยังคงครองอันดับ 1 มีรายได้ต่อหัวอยู่ที่ \$128,350 PPP ใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า ในขณะที่รายได้ต่อหัวของเมียนมาอยู่ในระดับต่ำที่สุดของกลุ่มอยู่ที่ \$5,030 PPP ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2565 ประมาณร้อยละ 6

ในปี 2566 เมียนมายังคงมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับต่ำที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน อยู่ที่ร้อยละ 0.8 เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศ ทำให้เกิดการชะลอตัวในภาคอุตสาหกรรมการผลิต ผลผลิตทางการเกษตรที่ลดลง การขนส่งสินค้าถูกตัดขาด รวมทั้งการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 22 ทั้งนี้ ในปี 2566 ลาวเป็นประเทศที่มีอัตราเงินเฟ้อทั่วไปสูงที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน อยู่ที่ร้อยละ 31.2 จากค่าเงินกีบที่อ่อนค่า สภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร สัดส่วนหนี้สาธารณะที่สูง ซึ่งเป็นหนี้ต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ มีการพึ่งพาการนำเข้าพลังงานและสินค้าอุปโภคบริโภคในสัดส่วนที่สูง ซึ่งธนาคารโลกได้ออกรายงานเมื่อเดือนพฤษภาคม 2566⁸ ว่าหนี้สาธารณะของลาวได้ถึงระดับวิกฤตแล้ว ในขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์ กัมพูชา อินโดนีเซีย และเวียดนาม ขยายตัวได้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศอาเซียน อยู่ในระดับร้อยละ 5.0-5.6

⁶ รายงาน Asian Development Outlook ฉบับ July 2024

⁷ เอกสารแถลงข่าวดัชนีเศรษฐกิจการค้าประจำเดือนธันวาคม 2566 ของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

⁸ รายงาน Lao PDR Economic Monitor ฉบับ May 2023

ตารางที่ 2.2 ตัวชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศในอาเซียน

	GDP (ณ ราคาปัจจุบัน, ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)			อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (%)			GDP (PPP ต่อหัวประชากร (international dollar ต่อคนต่อปี)		
	อัตราการขยายตัวของ GDP (CVM, %)			2564	2565	2566	2564	2565	2566
	2564	2565	2566						
บรูไน	14,010	16,680	15,130	1.7	3.7	0.4	66,970	70,350	73,940
	-1.6	-1.6	1.4						
กัมพูชา	36,300	39,060	41,860	2.9	5.3	2.1	6,460	7,150	7,710
	3.0	5.2	5.0						
อินโดนีเซีย	1,190,000	1,320,000	1,370,000	1.6	4.1	3.7	13,140	14,670	15,830
	3.7	5.3	5.0						
ลาว	18,530	15,120	15,200	3.8	23.0	31.2	8,460	9,200	9,750
	2.3	2.5	3.7						
มาเลเซีย	373,830	407,030	415,570	2.5	3.4	2.5	30,000	34,800	36,940
	3.3	8.7	3.7						
เมียนมา	68,050	61,770	64,500	3.7	27.2	22.0	4,660	4,760	5,030
	-5.9	2.4	0.8						
ฟิลิปปินส์	394,090	404,280	436,620	3.9	5.8	6.0	9,220	10,490	11,340
	5.7	7.6	5.6						
สิงคโปร์	434,110	498,480	501,430	2.3	6.1	4.8	119,610	128,620	128,350
	9.7	3.8	1.1						
ไทย	506,260	495,650	514,950	1.2	6.1	1.2	19,290	21,130	22,280
	1.6	2.5	1.9						
เวียดนาม	370,080	407,970	433,700	1.8	3.2	3.3	11,590	13,280	14,340
	2.6	8.0	5.0						

ที่มา : ธนาคารพัฒนาเอเชีย, ASEAN Secretariat, IMF

ในปี 2566 ประเทศอินโดนีเซียมีจำนวนประชากรมากที่สุดในภูมิภาคอาเซียนอยู่ที่ 277.5 ล้านคน รองลงมาคือ ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม อยู่ที่ 117.3 ล้านคน และ 100.3 ล้านคน ตามลำดับ ส่วนประเทศไทยมีจำนวนประชากรมาก เป็นอันดับที่ 4 อยู่ที่ 66.1 ล้านคน ทั้งนี้ จำนวนประชากรไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา เนื่องจากอัตราการเสียชีวิตสูงกว่าอัตราการเกิด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสัดส่วนแรงงานไทยในอนาคต และขนาดตลาด ที่เล็กลงจะลดความน่าสนใจในการลงทุนของต่างประเทศได้ ในขณะที่ประเทศส่วนใหญ่ในอาเซียนยังคงมีจำนวนประชากร เพิ่มขึ้นทุกปี อย่างไรก็ตาม อัตราว่างงานในปี 2566 ประเทศไทยยังคงมีอัตราที่ต่ำเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน

อยู่ที่ร้อยละ 0.9 โดยเป็นรองเพียงกัมพูชาที่มีอัตราว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 0.3 ในขณะที่อินโดนีเซีย และบรูไนมีอัตราว่างงานสูงสุดในกลุ่มประเทศอาเซียนอยู่ที่ร้อยละ 5.3 และ 5.1 ตามลำดับ ทั้งนี้ นิยามของคนว่างงานตามมาตรฐานองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) ว่าผู้ว่างงาน คือ ผู้ที่อายุ 15 ปีขึ้นไปที่ไม่มีการทำงานหรือมีงานทำไม่ถึงหนึ่งชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยนับบุคคลที่ช่วยกิจการที่บ้านที่ทำงานหนึ่งชั่วโมงต่อสัปดาห์ขึ้นไป โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนเป็นผู้ที่มีงานทำ

ตารางที่ 2.3 สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP จำนวนประชากร และอัตราการว่างงานของประเทศในอาเซียน

	สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (%)			จำนวนประชากร (ล้านคน)			อัตราการว่างงาน (%)		
	2564	2565	2566	2564	2565	2566	2564	2565	2566
บรูไน	2.5	2.1	2.3	0.4	0.4	0.5	4.9	5.2	5.1
กัมพูชา	26.5	25.7	25.9	16.6	16.8	16.9	1.0	1.0	0.3
อินโดนีเซีย	41.1	40.1	39.9	273.8	275.5	277.5	6.5	5.9	5.3
ลาว	95.9	134.5	122.8	7.4	7.5	7.6	2.0	2.4	1.2
มาเลเซีย	69.2	65.6	67.3	33.6	33.9	34.3	4.6	3.9	3.4
เมียนมา	61.3	62.4	59.3	53.8	54.2	54.6	1.3	2.5	3.7
ฟิลิปปินส์	57.0	57.4	56.6	113.9	115.6	117.3	7.8	5.4	4.3
สิงคโปร์	142.9	158.2	162.1	5.5	5.6	5.9	3.5	2.9	2.7
ไทย	58.3	60.5	62.4	66.2	66.1	66.1	1.9	1.3	0.9
เวียดนาม	39.0	34.6	34.0	98.5	99.5	100.3	2.9	2.3	2.3

ที่มา : ASEAN secretariat, World Bank, สำนักงานสถิติของแต่ละประเทศ, IMF

ความท้าทายของประเทศไทยจากความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ การเข้าสู่ยุคของปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน รวมทั้งความเสี่ยงภายในประเทศ ทั้งหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง ความไม่แน่นอนในนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ การพัฒนาเทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ถือเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยเร่งผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้เกิดการลงทุนเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีระดับโลกใหม่ พัฒนาทักษะทรัพยากรมนุษย์ให้รองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยอาจดึงดูดผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้าน AI จากต่างประเทศมาถ่ายทอดประสบการณ์ ซึ่งสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) คาดการณ์ว่าภายในปี 2569 องค์กรมากกว่าร้อยละ 80 จะมีการนำ AI มาปรับใช้ โดยผลการสำรวจ AI Readiness Index ของ Cisco ในปี 2566 จากการสัมภาษณ์บริษัททั่วโลก 8,161 แห่ง สำหรับประเทศไทยมีบริษัทเพียงร้อยละ 20 เท่านั้นที่มีความพร้อมอย่างเต็มที่ในการปรับใช้และใช้ประโยชน์จาก AI นอกจากนี้ ทิศทางของประเทศไทยยังต้องผลักดันนโยบายการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและหลักการ ESG (Environment Social และ Governance) ตามเทรนด์ของโลก รวมทั้งต้องเร่งดำเนินการลดความยุ่งยากของขั้นตอนทางกฎหมายในการดำเนินธุรกิจ และการเร่งเจรจาเพิ่มเขตการค้าเสรี (FTA) เพิ่มสิทธิพิเศษด้านภาษี เพื่อดึงดูดเม็ดเงินลงทุนจากต่างชาติแข่งกับประเทศเพื่อนบ้าน

ส่วนที่ 2

กิจการโทรคมนาคมกับความสามารถ
ในการแข่งขันเชิงเปรียบเทียบ

กิจการโทรคมนาคมกับความสามารถในการแข่งขันเชิงเปรียบเทียบ

จากที่ได้กล่าวไปแล้วในส่วนที่ 1 ความสำคัญของโทรคมนาคมกับเศรษฐกิจมหภาคของประเทศที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาควบคู่กัน โดยที่ผลประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้กลายเป็นสิ่งที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบัน สำหรับในส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอบทบาทของกิจการโทรคมนาคมที่มีผลต่อระดับความสามารถในการแข่งขันเชิงเปรียบเทียบของประเทศ โดยใช้ดัชนี ๓ ตัว เปรียบเทียบตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจ และกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยกับประเทศต่างๆ ได้แก่ ดัชนีบ่งชี้ขีดความสามารถในการแข่งขันของโลก (World Competitiveness Ranking: WCR) และดัชนีบ่งชี้ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล (World Digital Competitiveness Ranking: WDCR) โดยดัชนีทั้ง 2 ตัวข้างต้นอยู่ในความรับผิดชอบของสถาบันการจัดการนานาชาติ (Institute for Management Development : IMD) และดัชนีบ่งชี้ระดับความพร้อมของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Networked Readiness Index : NRI) โดย Portulans Institute

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของโลก (World Competitiveness Ranking: WCR) ของ IMD

สถาบัน IMD World Competitiveness Center ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ได้เผยแพร่รายงาน IMD World Competitiveness Yearbook 2023 ซึ่งเป็นการรายงานการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ โดยในปี 2566 มีการเปรียบเทียบกับ 64 ประเทศหรือเขตเศรษฐกิจทั่วโลก โดยวัดจากปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) ความมีประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โดยแต่ละด้านประกอบด้วย 5 ปัจจัยย่อย รวมเป็น 20 ปัจจัยย่อย มีน้ำหนักเท่ากันทุกปัจจัยย่อยอยู่ที่ร้อยละ 5 ซึ่งเกณฑ์ในการวัดมีทั้งหมด 336 ตัวชี้วัด แบ่งเป็น 164 ตัวชี้วัดจากข้อมูลสถิติ (Hard Data) 92 ตัวชี้วัดจากข้อมูลการสำรวจ (Survey Data) และ 80 ตัวชี้วัดจากข้อมูลพื้นฐานของประเทศ (ภาพที่ 2-1)

ภาพที่ 2-1 ปัจจัยตัวชี้วัดสำหรับการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของโลก WCR

ที่มา : The World Competitiveness Yearbook 2023, IMD World Competitiveness Center

สำหรับกิจการโทรคมนาคม มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยตัวชี้วัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โดยตัวชี้วัดประกอบด้วยร้อยละของการลงทุนในด้านโทรคมนาคมเมื่อเทียบกับ GDP ผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ และผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ราคาของอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ ความเร็วของอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

จากผลการจัดอันดับดังกล่าว ในปี 2566 พบว่า เดนมาร์ก ยังคงครองอันดับหนึ่งเป็นปีที่ 2 รองลงมาเป็น ไอร์แลนด์ และสวิตเซอร์แลนด์ ตามลำดับ (ตารางที่ 2-1)

ตารางที่ 2-1 ประเทศที่ได้รับการจัดอันดับสูงสุด 10 อันดับแรกของดัชนี WCR

ประเทศ	อันดับ			การเปลี่ยนแปลง ของอันดับ
	2564	2565	2566	
เดนมาร์ก	3	1	1	=
ไอร์แลนด์	13	11	2	↑
สวิตเซอร์แลนด์	1	2	3	↓
สิงคโปร์	5	3	4	↓
เนเธอร์แลนด์	4	6	5	↑
ไต้หวัน	8	7	6	↑
ฮ่องกง	7	5	7	↓
สวีเดน	2	4	8	↓
สหรัฐอเมริกา	10	10	9	↑
สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	9	12	10	↑

ที่มา : The World Competitiveness Yearbook 2023, IMD World Competitiveness Center

จากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดย IMD ในปี 2566 ประเทศไทยมีอันดับเพิ่มขึ้น 3 อันดับ โดยเพิ่มขึ้นมาอยู่ในอันดับที่ 30 และหากพิจารณาเฉพาะ 5 ประเทศอาเซียนที่อยู่ในการจัดอันดับนี้ พบว่า สิงคโปร์ ยังคงรักษาอันดับที่ 1 ในกลุ่มประเทศอาเซียนมาอย่างต่อเนื่อง โดยประเทศที่มีอันดับดีขึ้น คือ ไทย มาเลเซีย และ อินโดนีเซีย ประเทศที่มีอันดับลดลง ได้แก่ สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ (ตารางที่ 2-2)

ตารางที่ 2-2 ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ได้รับการจัดอันดับในกลุ่มอาเซียน

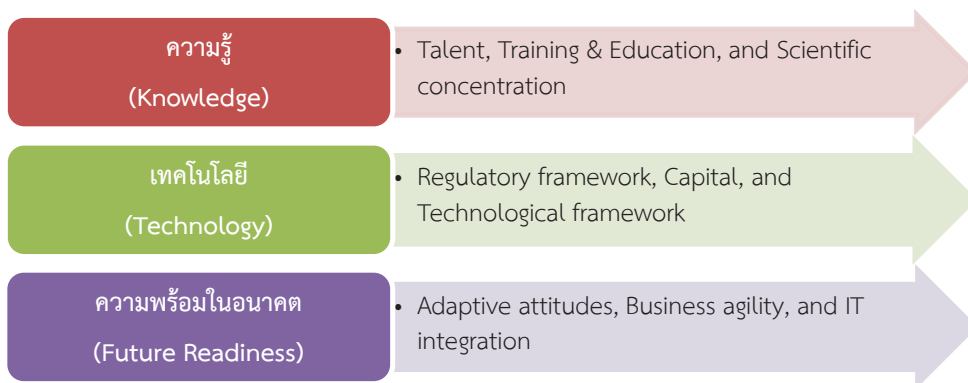
ประเทศ	อันดับ			การเปลี่ยนแปลง ของอันดับ
	2564	2565	2566	
สิงคโปร์	5	3	4	↓
มาเลเซีย	25	32	27	↑
ไทย	28	33	30	↑
อินโดนีเซีย	37	44	34	↑
ฟิลิปปินส์	52	48	52	↓

ที่มา : The World Competitiveness Yearbook 2023, IMD World Competitiveness Center

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล (World Digital Competitiveness Ranking: WDCR) ของ IMD

นอกจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของโลก (World Competitiveness Ranking: WCR) ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา IMD ได้มีการเพิ่มมิติการวัดความสามารถในการแข่งขัน จากวัดภาพรวมเป็นการมุ่งเน้นมิติด้านดิจิทัล ซึ่งเป็นการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจและต่อประเทศ โดยปี 2566 มีทั้งหมด 64 ประเทศหรือเขตเศรษฐกิจที่มีการเข้าร่วมการจัดอันดับ เพิ่มขึ้น 1 ประเทศ คือ คูเวต จากปี 2565 โดยวัดจากปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) เทคโนโลยี (Technology) และความพร้อมในอนาคต (Future Readiness) โดยแต่ละด้านประกอบด้วย 3 ปัจจัยย่อย รวมเป็น 9 ปัจจัยย่อย ซึ่งเกณฑ์ในการวัดมีทั้งหมด 54 ตัวชี้วัด ให้น้ำหนักเท่ากันทุกปัจจัย โดยมีสัดส่วนของข้อมูลที่ได้จากสถิติที่สามารถวัดได้ (Hard Data) 2 ใน 3 และข้อมูลจากการสำรวจ (Survey Data) 1 ใน 3 ของตัวชี้วัดทั้งหมด ทั้งนี้ จาก 54 ตัวชี้วัด มี 33 ตัวชี้วัดที่นำมาจากดัชนีบ่งชี้ขีดความสามารถในการแข่งขันของโลก (WCR) 2 ตัวชี้วัดเป็นข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ จำนวนประชากรและ GDP ที่เหลืออีก 19 ตัวชี้วัดเป็นตัวชี้วัดใหม่ที่ไม่ซ้อนทับกับตัวชี้วัดข้างต้น (ภาพที่ 2-2)

ภาพที่ 2-2 ปัจจัยตัวชี้วัดสำหรับการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล WDCR

ที่มา : IMD World Digital Competitiveness Ranking 2023, IMD World Competitiveness Center

สำหรับกิจการโทรคมนาคม มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยตัวชี้วัดด้านเทคโนโลยี (Technology) โดยตัวชี้วัดประกอบด้วยร้อยละของการลงทุนในด้านโทรคมนาคมเมื่อเทียบกับ GDP เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทั้งในด้านเสียงและข้อมูล จำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไร้สาย จำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต และความเร็วของอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับด้านความพร้อมในอนาคต (Future Readiness) โดยตัวชี้วัดประกอบด้วยร้อยละของการถือครองอุปกรณ์แท็บเล็ตและสมาร์ทโฟนต่อจำนวนครัวเรือน ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ความพร้อมในด้าน E- Government เป็นต้น

โดยเมื่อพิจารณาจากตัวชี้วัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล (World Digital Competitiveness Ranking: WDCR) ในปี 2566 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 35 ดีขึ้นจากอันดับที่ 40 ในปี 2565 ซึ่งอันดับของประเทศไทยดีขึ้นในทั้ง 3 ด้าน ในขณะที่สหรัฐอเมริกาครองอันดับ 1 ซึ่งได้คะแนนเต็ม ร้อยละ 100 (ตารางที่ 2-3 และ 2-4)

ตารางที่ 2-3 ประเทศที่ได้รับการจัดอันดับสูงสุด 10 อันดับแรกของดัชนี WDCR

ประเทศ	อันดับ			การเปลี่ยนแปลงของอันดับ
	2564	2565	2566	
สหรัฐอเมริกา	1	2	1	↑
เนเธอร์แลนด์	7	6	2	↑
สิงคโปร์	5	4	3	↑
เดนมาร์ก	4	1	4	↓
สวิตเซอร์แลนด์	6	5	5	=
เกาหลีใต้	12	8	6	↑
สวีเดน	3	3	7	↓
ฟินแลนด์	11	7	8	↓
ไต้หวัน	8	11	9	↑
ฮ่องกง	2	9	10	↓

ที่มา : IMD World Digital Competitiveness Ranking 2021-2023

ตารางที่ 2-4 ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัลของประเทศที่ได้รับการจัดอันดับในกลุ่มอาเซียน

ประเทศ	2564		2565		2566		การเปลี่ยนแปลง ของอันดับ
	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ	
สิงคโปร์	95.14	5	99.48	4	97.40	3	↑
มาเลเซีย	73.29	27	76.42	31	75.31	33	↓
ไทย	63.16	38	68.19	40	70.53	35	↑
อินโดนีเซีย	50.15	53	56.74	51	60.36	45	↑
ฟิลิปปินส์	47.16	58	52.81	56	48.31	59	↓

ที่มา : IMD World Digital Competitiveness Ranking 2021-2023

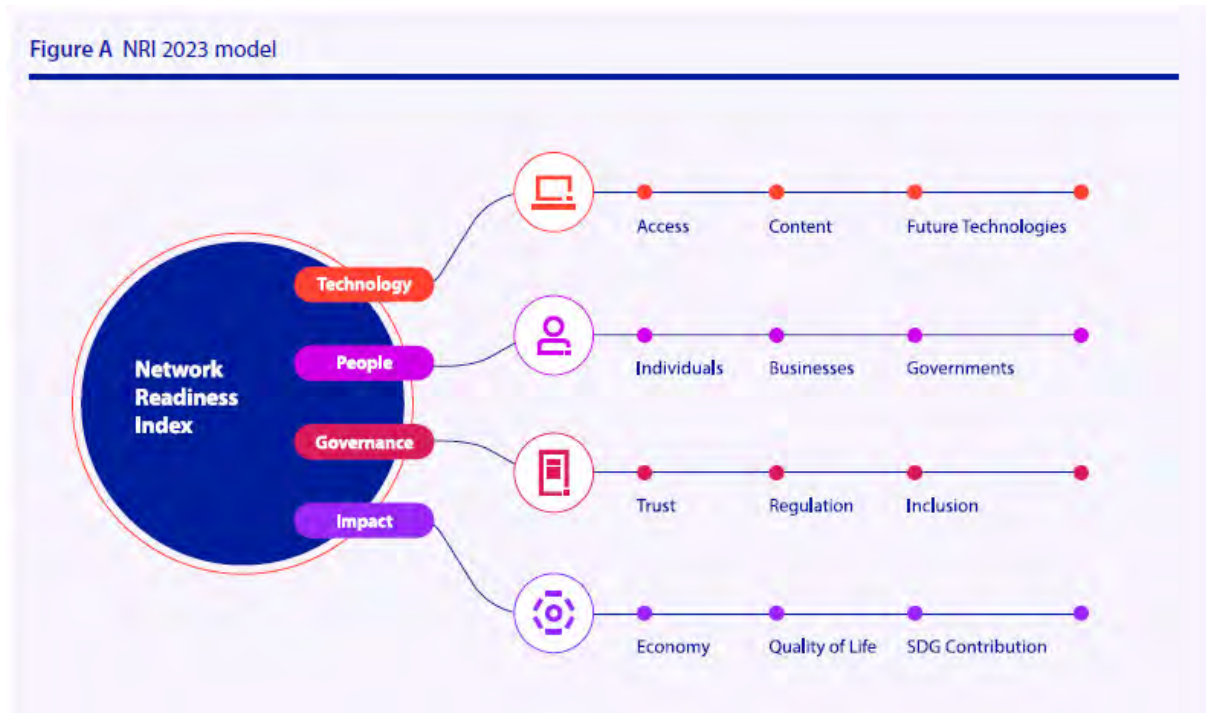
ทั้งนี้ เป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้ตั้งเป้าการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของประเทศไทย ให้อยู่ในอันดับที่ดีกว่าอันดับที่ 30 ภายในปี 2570 และรัฐบาลตั้งเป้าที่จะก้าวสู่อันดับ 1 ในอาเซียนให้ได้ในอนาคต

ดัชนีบ่งชี้ระดับความพร้อมของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Network Readiness Index : NRI)

ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความสำคัญต่อศักยภาพในการแข่งขันเชิงเปรียบเทียบของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ในปี 2566 สถาบัน Portulans Institute ร่วมกับสถาบันบริหารธุรกิจชาติ มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ได้จัดอันดับความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ระดับการใช้ประโยชน์จาก ICT และผลกระทบในแต่ละประเทศ ซึ่งเรียกว่า “ดัชนีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Network Readiness Index: NRI)”

ดัชนี NRI มีมาตั้งแต่ปี 2545 โดย World Economic Forum (WEF) และได้รับการปรับปรุงในปี 2562 โดยสถาบัน Portulans Institute เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าภายใต้การมีธรรมาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการบูรณาการเทคโนโลยีและผู้คนอย่างไร เพื่อให้เกิดผลกระทบที่เหมาะสมต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งปี 2566 นับเป็นปีที่ 5 ที่มีการใช้แบบจำลองดัชนี NRI ใหม่ แต่มีการปรับปรุงวิธีการเก็บข้อมูล เปลี่ยนชื่อ และแก้ไขนิยาม รวม 7 ตัวชี้วัด ทั้งนี้ แบบจำลองใหม่ของ NRI ยังคงใช้เสาหลักทั้ง 4 ด้าน (pillar) คือ ด้านเทคโนโลยี ด้านบุคลากร ด้านธรรมาภิบาล และด้านผลกระทบ โดยแต่ละเสาหลักมี 3 เสาย่อย รวมทั้งหมดเป็น 12 เสาย่อย (sub-pillars) รวมมีทั้งหมด 58 ตัวชี้วัด ดังนี้

ภาพที่ 2-3 เสาหลักชีวิตสำหรับการจัดอันดับความพร้อมของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Network Readiness Index : NRI)

ที่มา : The Network Readiness Index Report 2023, Portulans Institute

- เสาหลักที่ 1 เทคโนโลยี (Technology pillar)
- การเข้าถึง (Access)
 - เนื้อหา (Content)
 - เทคโนโลยีในอนาคต (Future Technologies)
- เสาหลักที่ 2 บุคลากร (People pillar)
- ส่วนบุคคล (Individual)
 - ธุรกิจ (Businesses)
 - รัฐบาล (Governments)
- เสาหลักที่ 3 ธรรมาภิบาล (Governance pillar)
- ความเชื่อมั่น (Trust)
 - กฎระเบียบ (Regulation)
 - การผนวกเข้าด้วยกัน (Inclusion)
- เสาหลักที่ 4 ผลกระทบ (Impact pillar)
- เศรษฐกิจ (Economy)
 - คุณภาพชีวิต (Quality of Life)
 - เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Contribution)

โดยจากผลการจัดอันดับดังกล่าว พบว่าในปี 2566 นี้ 5 อันดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ฟินแลนด์ เนเธอร์แลนด์ และสวีเดน ตามลำดับ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นประเทศรายได้สูง (High-income) (ตารางที่ 2-5)

ตารางที่ 2-5 ประเทศที่ได้รับการจัดอันดับสูงสุด 10 อันดับแรกของดัชนี NRI ในปี 2566

ประเทศ	กลุ่มรายได้	คะแนนรวม	อันดับ				
			รวม	เทคโนโลยี	บุคลากร	ธรรมาภิบาล	ผลกระทบ
สหรัฐอเมริกา	รายได้สูง	76.91	1	1	4	7	23
สิงคโปร์	รายได้สูง	76.81	2	5	6	10	1
ฟินแลนด์	รายได้สูง	76.19	3	10	7	1	2
เนเธอร์แลนด์	รายได้สูง	76.04	4	4	15	2	5
สวีเดน	รายได้สูง	75.68	5	9	9	5	4
สวิตเซอร์แลนด์	รายได้สูง	74.76	6	2	14	13	6
เกาหลีใต้	รายได้สูง	74.48	7	17	1	18	11
เดนมาร์ก	รายได้สูง	74.06	8	11	11	3	8
เยอรมนี	รายได้สูง	74.00	9	6	8	14	10
สหราชอาณาจักร	รายได้สูง	72.75	10	8	10	16	9

ที่มา : The Network Readiness Index Report 2023, Portulans Institute

ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 42 จาก 134 ประเทศ โดยมีคะแนนอยู่ที่ 55.73 คะแนน เป็นอันดับที่ 3 ในภูมิภาคอาเซียน รองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย ซึ่งประเทศสิงคโปร์ อยู่ในกลุ่มประเทศรายได้สูง (High-income group) สำหรับประเทศมาเลเซียถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง (Upper-middle-income group) เช่นเดียวกับประเทศไทย ซึ่งมีอันดับในทุกด้านดีกว่าประเทศไทย ยกเว้นด้านบุคลากร

ตารางที่ 2-6 ผลการจัดอันดับความพร้อมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศที่ได้รับการจัดอันดับในกลุ่มประเทศอาเซียน

อันดับในอาเซียน	ประเทศ	กลุ่มรายได้	คะแนนรวม	อันดับ				
				รวม	เทคโนโลยี	บุคลากร	ธรรมาภิบาล	ผลกระทบ
1	สิงคโปร์	สูง	76.81	2	5	6	10	1
2	มาเลเซีย	ปานกลางค่อนข้างสูง	56.72	40	38	48	39	41
3	ไทย	ปานกลางค่อนข้างสูง	55.73	42	50	34	46	45
4	เวียดนาม	ปานกลางค่อนข้างต่ำ	51.19	56	55	56	74	36
5	อินโดนีเซีย	ปานกลางค่อนข้างสูง	50.26	59	37	73	64	75
6	ฟิลิปปินส์	ปานกลางค่อนข้างต่ำ	47.24	69	84	59	85	48
7	กัมพูชา	ปานกลางค่อนข้างต่ำ	35.64	108	98	104	122	94
8	สปป.ลาว	ปานกลางค่อนข้างต่ำ	34.72	109	99	98	130	87

ที่มา : The Network Readiness Index Report 2023, Portulans Institute

ภาพที่ 2-4 ความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง (Upper-middle-income group)

ที่มา : The Network Readiness Index Report 2023, Portulans Institute

จากภาพที่ 2-4 กราฟเส้นสีแดงแสดงถึงคะแนน NRI ของประเทศไทย กราฟพื้นที่สีม่วงอ่อนแสดงคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณากราฟทั้ง 2 เส้น จะเห็นว่าทั้งคะแนนโดยรวมและคะแนนของเสาหลักทั้ง 4 ด้านของประเทศไทยมีคะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง โดยอันดับ NRI ของแต่ละเสาหลักของประเทศไทยเป็นดังนี้

เทคโนโลยี (อันดับที่ 50) ปัจจัยที่โดดเด่นในด้านเทคโนโลยี ได้แก่ จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ภายในอาคาร (FTTH/building Internet subscriptions) (อันดับที่ 9) แบนด์วิดท์อินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (International Internet bandwidth) (อันดับที่ 11)

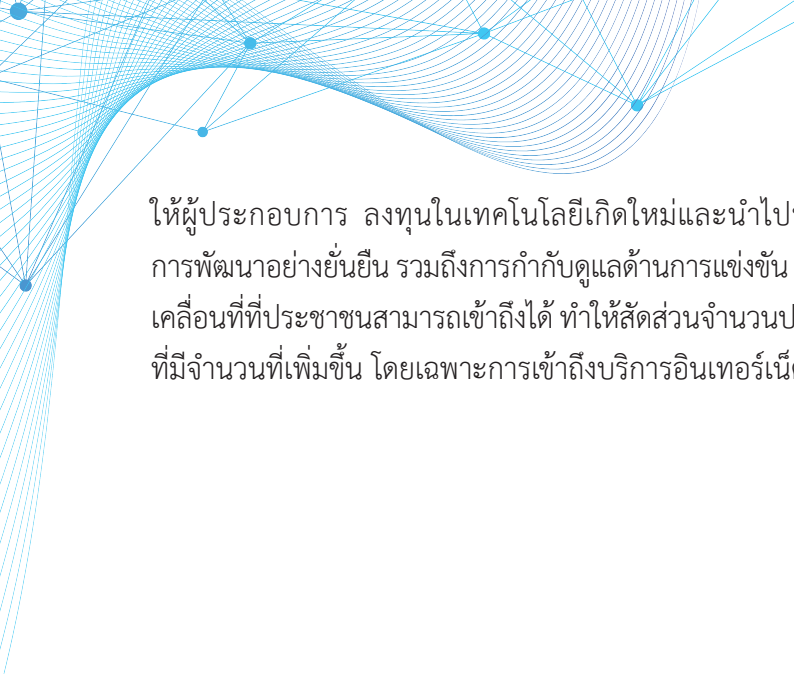
บุคลากร (อันดับที่ 34) ปัจจัยที่โดดเด่นในด้านบุคลากร ได้แก่ ค่าใช้จ่ายมวลรวมภายในประเทศสำหรับการวิจัยและพัฒนา ซึ่งการลงทุนโดยภาคเอกชนหรือองค์กรธุรกิจต่างๆ (Gross Domestic Expenditure on R&D financed by business enterprise) (อันดับที่ 1) ปริมาณการใช้งานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Mobile broadband internet traffic within the country) (อันดับที่ 6) และ การส่งเสริมและสนับสนุนของรัฐบาลในการลงทุนเกี่ยวกับเทคโนโลยีเกิดใหม่ (Government promotion of investment in emerging tech) (อันดับที่ 23)

ธรรมาภิบาล (อันดับที่ 46) ปัจจัยที่โดดเด่นในด้านนี้ ได้แก่ กฎหมายด้านอีคอมเมิร์ซ (E-commerce legislation) (อันดับที่ 1) ช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคมในการใช้จ่ายผ่านระบบดิจิทัล (Socioeconomic gap in use of digital payments) (อันดับที่ 8) และการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Participation) (อันดับที่ 18)

ผลกระทบ (อันดับที่ 45) ปัจจัยที่โดดเด่นในด้านผลกระทบ ได้แก่ การส่งออกเทคโนโลยีขั้นสูง (High-tech exports) (อันดับที่ 12) ขนาดตลาดในประเทศ (Domestic market size) (อันดับที่ 23) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตัวที่ 3 สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (SDG 3: Good Health and Well-Being) (อันดับที่ 23)

ในขณะที่ปัจจัยที่ยังไม่โดดเด่นของประเทศไทยมี 5 ปัจจัย ได้แก่ การจ้างงานที่ใช้ความรู้เข้มข้น (Knowledge intensive employment) (อันดับที่ 92) การส่งออกบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT services exports) (อันดับที่ 130) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตัวที่ 4 การศึกษาที่มีคุณภาพ (SDG 4: Quality Education) (อันดับที่ 58) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตัวที่ 5 การเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจของผู้หญิง (SDG 5: Women's economic opportunity) (อันดับที่ 93) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตัวที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความยั่งยืน (SDG 11: Sustainable Cities and Communities) (อันดับที่ 117)

นอกจากการวิเคราะห์ปัจจัยของประเทศแล้ว ข้อมูลอันดับ NRI ยังมีประโยชน์ในการเปรียบเทียบตำแหน่งความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเชิงเปรียบเทียบกับต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีศักยภาพในเชิงการแข่งขันที่ใกล้เคียงกันในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งหากวิเคราะห์ระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยแล้ว ทิศทางการแข่งขันและพัฒนาประเทศในอนาคตจะต้องอาศัยเสาหลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเพิ่มศักยภาพของประเทศโดยรวมให้เกิดความเชี่ยวชาญและส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรม ผ่านการส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้ประกอบการมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการประกอบกิจการส่งเสริมให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศผลิต Premium content ซึ่งจะสร้างรายได้จำนวนมากให้กับผู้ผลิต โดยภาครัฐจะต้องเป็นผู้นำการขับเคลื่อนและผลักดันให้เกิดการสร้างศักยภาพการแข่งขันด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้งาน ส่งเสริมการวิจัย การทำ sandbox พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถที่จะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ตลอดจนส่งเสริมความสามารถในการนำมาประยุกต์ให้เกิดความสามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้ นอกเหนือจากปัจจัยบวกต่างๆ ยังคงมีความท้าทายในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานของ กสทช. ในระยะต่อไป เพื่อผลักดันให้อันดับตัวชี้วัดในด้านที่เกี่ยวข้องดีขึ้น เช่น การกระตุ้น

ให้ผู้ประกอบการ ลงทุนในเทคโนโลยีเกิดใหม่และนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบกิจการให้มากยิ่งขึ้นทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงการกำกับดูแลด้านการแข่งขัน และคุ้มครองผู้บริโภค เช่น กำกับอัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ทำให้สัดส่วนจำนวนประชากรในการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่มีจำนวนที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตตามโรงเรียนต่างๆ เป็นต้น

ส่วนที่ 3

ดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมไทย

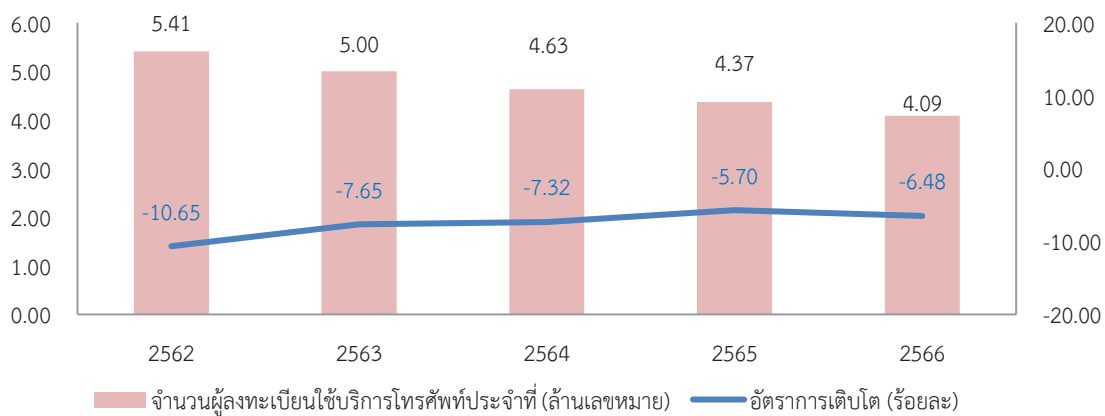

ส่วนที่ 3

ดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมไทย

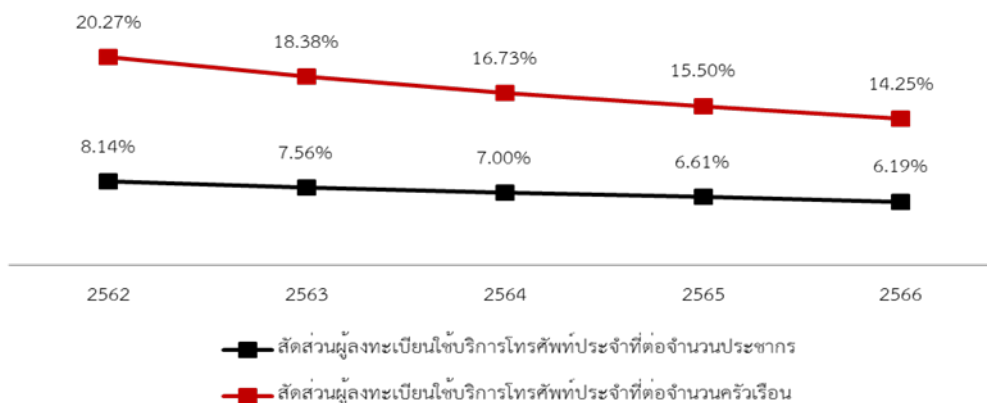
ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ของประเทศไทยในปี 2566 มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ (Fixed Line Subscribers) จำนวนรวมทั้งสิ้นประมาณ 4.09 ล้านเลขหมาย ลดลงร้อยละ 6.48 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า ดังภาพที่ 3-1 หากพิจารณาถึงสัดส่วนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนครัวเรือน พบว่ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ร้อยละ 14.25 ต่อจำนวนครัวเรือนไทย และร้อยละ 6.19 ต่อจำนวนประชากรไทยทั่วประเทศ ตามลำดับ ดังภาพที่ 3-2

ภาพที่ 3-1 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ ณ สิ้นปี พ.ศ. 2562-2566

ที่มา : สำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 3-2 สัดส่วนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากรและต่อจำนวนครัวเรือน ปี 2562-2566

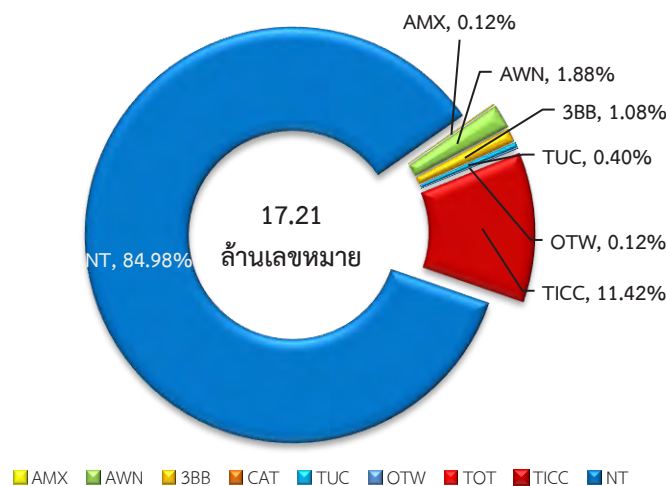
หมายเหตุ : ข้อมูลจำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนของกรมการปกครอง

ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

โครงสร้างตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่

ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในประเทศไทย ณ สิ้นปี 2566 มีการขอรับการจัดสรรเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่ทั้งหมด 17.21 ล้านเลขหมาย มีผู้ได้รับจัดสรรทั้งหมด 7 ราย ดังภาพที่ 3-3 ทั้งนี้ มีผู้ให้บริการหลัก คือ บมจ. โทรคมนาคมแห่งชาติ (NT) ซึ่งให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยได้รับการจัดสรรโทรศัพท์ประจำที่มากที่สุดถึงร้อยละ 84.98 ของการจัดสรรเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่ทั้งหมด รองลงมาเป็นบริษัท โทร อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด (TICC) อยู่ที่ร้อยละ 11.42 ของการจัดสรรเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่ทั้งหมด นอกจากนี้ มี บจก. ทริปเปิลที บรอดแบนด์ (3BB) บจก. แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ตเวิร์ค (AWN) บจก. โอทาร์โร เวิลด์ คอร์ปอเรชั่น (OTW) บจก. ดีแทค ไตรเน็ต (DTN) และบจก. แอมเน็กซ์ จำกัด (AMX) ซึ่งตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2566 DTN ได้มีการรวมกิจการเข้ากับบริษัท โทร มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TUC) โดย DTN ได้หมดสภาพจากการเป็นนิติบุคคลแล้ว TUC ได้รับไปทั้งหมดทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของ DTN โดยผลของกฎหมาย

ภาพที่ 3-3 สัดส่วนจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ประจำที่ที่ได้รับการจัดสรร ณ สิ้นปี 2566

ที่มา : สำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

เปรียบเทียบบริการโทรศัพท์ประจำที่ของไทยในเวทีโลก

จากข้อมูลของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ทั่วโลกมีแนวโน้มของจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง (ตารางที่ 3-1) โดยเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ที่เปิดให้บริการต่อจำนวนประชากร 100 คน (Fixed Line Penetration Rate) ประเทศไทยอยู่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลก ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี อยู่ที่ 7 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน ในขณะที่ ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี โลกอยู่ที่ 11 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน และเมื่อเปรียบเทียบกับ 10 ประเทศในอาเซียน ในปี 2566 ประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 4 ของอาเซียน โดยอันดับที่ 1 เป็นประเทศสิงคโปร์ มีสัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่อยู่ที่ 33 คน ต่อจำนวนประชากร 100 คน รองลงมาเป็น ประเทศบรูไน และประเทศมาเลเซีย ตามลำดับ

ตารางที่ 3-1 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของ 10 ประเทศ ในอาเซียน และค่าเฉลี่ยของโลก

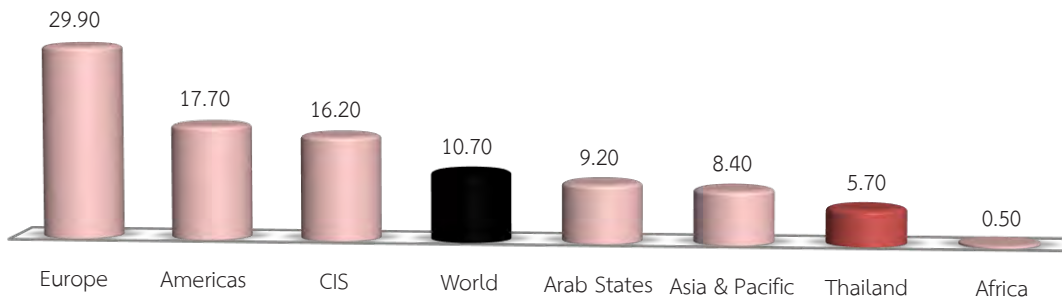
ประเทศ	2562	2563	2564	2565	2566
บรูไน	19.56	23.22	24.86	26.84	26.54
กัมพูชา	0.34	0.33	0.24	0.22	NA
อินโดนีเซีย	3.55	3.52	3.26	3.02	3.26
ลาว	20.08	18.58	17.44	NA	NA
มาเลเซีย	22.14	22.04	24.06	24.40	23.92
เมียนมาร์	0.99	0.99	0.98	1.00	1.09
ฟิลิปปินส์	3.84	4.22	4.13	4.29	4.03
สิงคโปร์	33.71	33.65	34.28	35.09	33.03
ไทย	7.57	6.98	6.46	6.09	5.70
เวียดนาม	3.76	3.27	3.16	2.40	2.31
โลก	11.90	11.50	11.30	11.00	10.70

หมายเหตุ : ITU ใช้จำนวนประชากรจาก UN Population Division World Population Prospects 2024

ที่มา : DataHub ของ ITU

เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นของโลก ดังภาพที่ 3-4 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของประเทศไทยในปี 2566 มีสัดส่วนที่น้อยมาก อยู่ที่ 5.70 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลกและทุกภูมิภาคยกเว้นเพียงแอฟริกา โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มรายได้สูงมีสัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน อยู่ในระดับที่สูง อยู่ที่ 33 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน สำหรับสัดส่วนในกลุ่มประเทศเอเชียและแปซิฟิกอยู่ในระดับ 8.40 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนประชากรตามรายงานของกรมการปกครอง ณ สิ้นปี 2566 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของประเทศไทยในปี 2566 จะมีค่าอยู่ที่ ประมาณ 6.19 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน

ภาพที่ 3-4 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คนของโลก จำแนกรายกลุ่มภูมิภาคตามภูมิศาสตร์ของปี 2566

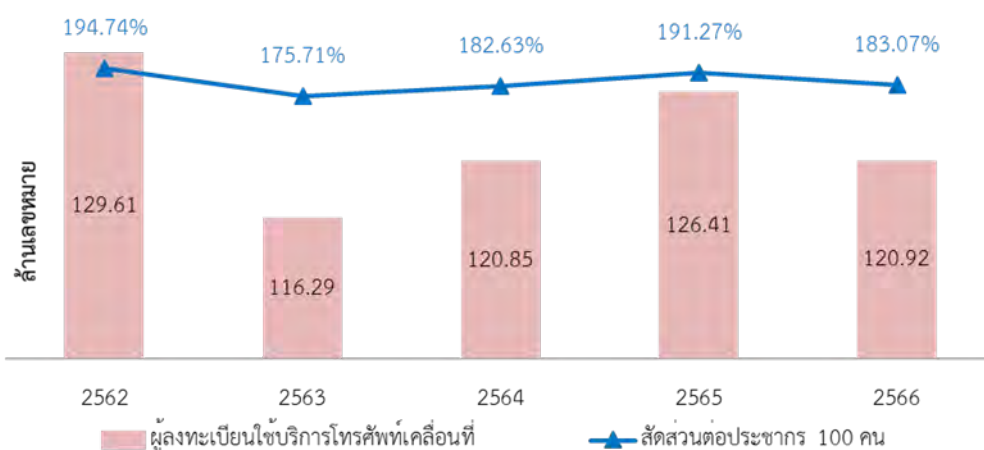
หมายเหตุ : CIS คือ เครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States) ประกอบด้วยสมาชิก 11 ประเทศ ได้แก่ รัสเซีย เบลารุส คาซัคสถาน อาร์เมเนีย มอลโดวา อาเซอร์ไบจาน คีร์กีซ อุซเบกิสถาน ทาจิกิสถาน เติร์กเมนิสถาน และยูเครน

ที่มา : ITU

บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

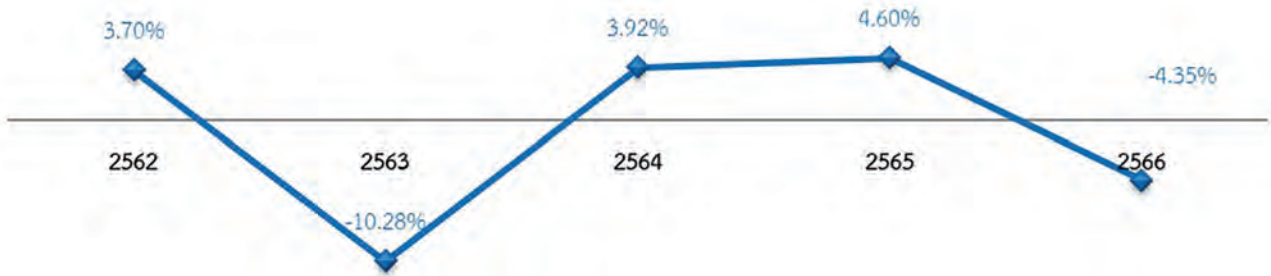
สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Subscribers) ในปี 2566 มีจำนวนลดลงจากปี 2565 จาก 126.41 ล้านเลขหมาย เป็น 120.92 ล้านเลขหมาย มีอัตราการเติบโตลดลงร้อยละ 4.35 ดังภาพที่ 3-5 และภาพที่ 3-6 ส่วนใหญ่เป็นการลดลงของกลุ่มลูกค้าเติมเงิน (Prepaid) ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการดำเนินการตามมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ที่เข้มงวดมากขึ้น และอีกส่วนหนึ่งอาจเกิดจากผู้ประกอบการมุ่งเน้นกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีคุณภาพ

ภาพที่ 3-5 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Subscribers) ปี 2562-2566

ที่มา : สำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

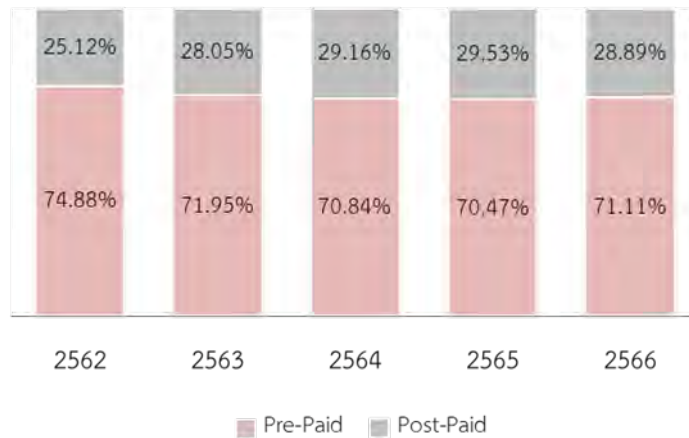
ภาพที่ 3-6 สถิติอัตราการเติบโตของจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Subscribers) ปี 2562-2566

ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

เมื่อจำแนกจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามลักษณะของการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่พบว่า ส่วนใหญ่ยังคงเป็นผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบเติมเงิน (Prepaid) ซึ่งตั้งแต่ปี 2562 ถึง 2565 มีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ในปี 2566 มีผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบเติมเงิน (Prepaid) เพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.64 จากปีก่อนหน้า จากสัดส่วนจำนวนผู้ใช้บริการแบบ Prepaid : Postpaid ประมาณร้อยละ 75:25 ในปี 2562 เปลี่ยนเป็นประมาณร้อยละ 71:29 ในปี 2566 ดังภาพที่ 3-7

ภาพที่ 3-7 สัดส่วนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบ Prepaid และ Postpaid

ที่มา : สำนักบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

โครงสร้างตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ (1) ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีโครงข่าย (Mobile Network Operators – MNOs) และ (2) ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบโครงข่ายเสมือน (Mobile Virtual Network Operators – MVNOs) ดังตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-2 ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีโครงข่าย (MNOs) และผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบโครงข่ายเสมือน (MVNOs)

ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	มีโครงข่าย (MNO)	แบบโครงข่ายเสมือน (MVNO)
บริษัท AWN	- บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (AWN) - Sub brand: GOMO by AIS	
บริษัท DTN	- บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (DTN)* - Sub brand: Finn mobile	บริษัท โอ เอส ดี จำกัด
บริษัท TRUE	บริษัท ทู รู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TUC)	บริษัท ทู รู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TUC MVNO)**
บริษัท NT	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)***	บริษัท ฟील เทเลคอม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (Feels) บริษัท เคโพร้ คอมมูนิเคชั่น จำกัด (K4) บริษัท เดอะ ไวท์สเปซ จำกัด (ซิมเพนกวิน) บริษัท สื่อกชเล่ย์ จำกัด (มหาชน) / บริษัท สื่อกชเล่ย์ โมบาย จำกัด (i-KooL 3G) บริษัท เรดวัน เน็ตเวิร์ค (ประเทศไทย) จำกัด (red ONE) บริษัท บางกอก เทลลิ่ง จำกัด (INFINITE)

หมายเหตุ : *ตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2566 DTN ได้มีการรวมกิจการเข้ากับ TUC โดย DTN ได้หมดสภาพจากการเป็นนิติบุคคลแล้ว TUC ได้รับไปทั้งหมดทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของ DTN โดยผลของกฎหมาย แต่ยังคงแยกแบรนด์การให้บริการแยกจากกันเป็นระยะเวลา 3 ปี ตามมาตรการเฉพาะของมติที่ประชุม กสทช. นัดพิเศษ ครั้งที่ 5/2565

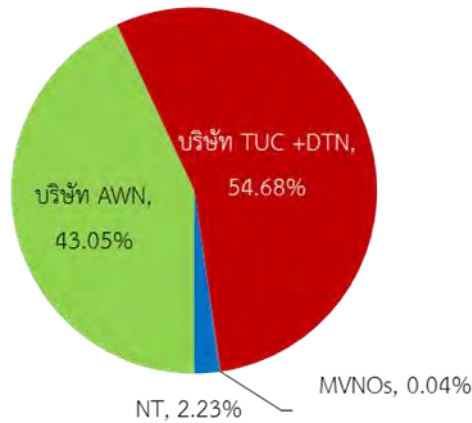
**TUC รวมธุรกิจกับบริษัท เร็ล มูฟ จำกัด เมื่อวันที่ 1 ก.ย. 62

***NT เกิดจากการควบรวมระหว่าง บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT) กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT) เมื่อวันที่ 7 ม.ค. 64

ที่มา : สำนักงานอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม 1 และ สำนักงานอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม 2 สำนักงาน กสทช.

ส่วนแบ่งตลาดของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ณ สิ้นปี 2566 พบว่า หลังจาก TUC ควบรวมกับ DTN แล้ว กลายเป็นบริษัทที่ครองส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดร้อยละ 54.68 รองลงมาเป็น AWN ที่มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 43.05 อันดับที่สามบริษัท NT มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 2.23 และผู้ให้บริการ MVNO มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 0.04 ดังภาพที่ 3-8

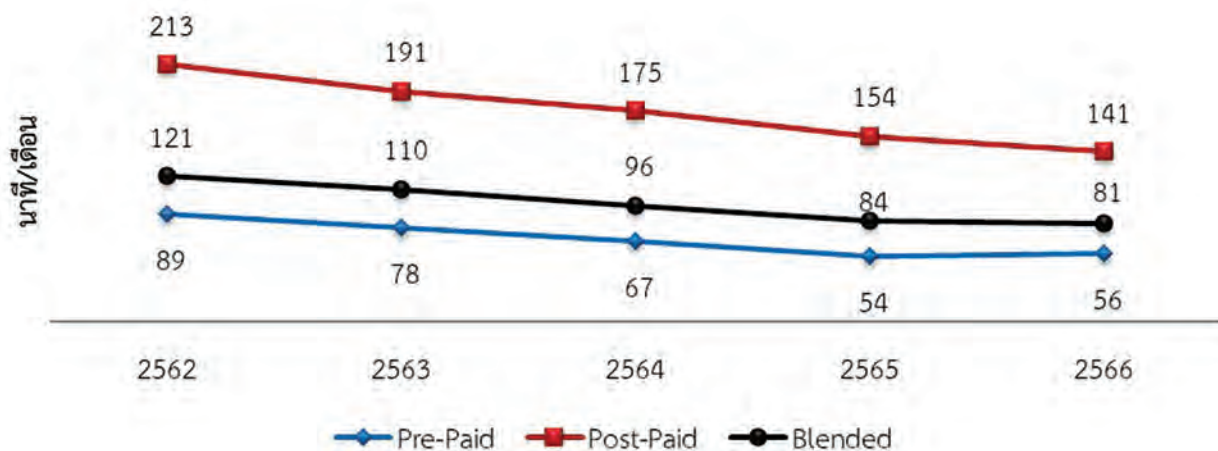
ภาพที่ 3-8 ส่วนแบ่งตลาดผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่คำนวณด้วยจำนวนผู้ใช้บริการ ณ สิ้นปี 2566

ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

หากพิจารณาถึงจำนวนนาที่การใช้งานเฉลี่ยต่อเดือน (Minutes of Use: MOU) ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาพบว่ามีการใช้งานจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2566 การใช้งานโทรออกของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉลี่ยอยู่ที่ 81 นาทีต่อเดือน แบ่งเป็นแบบ Pre-paid อยู่ที่ 56 นาทีต่อเดือน และแบบ Post-paid อยู่ที่ 141 นาทีต่อเดือน ซึ่งมากกว่า Pre-paid ประมาณ 1.5 เท่า ดังภาพที่ 3-9

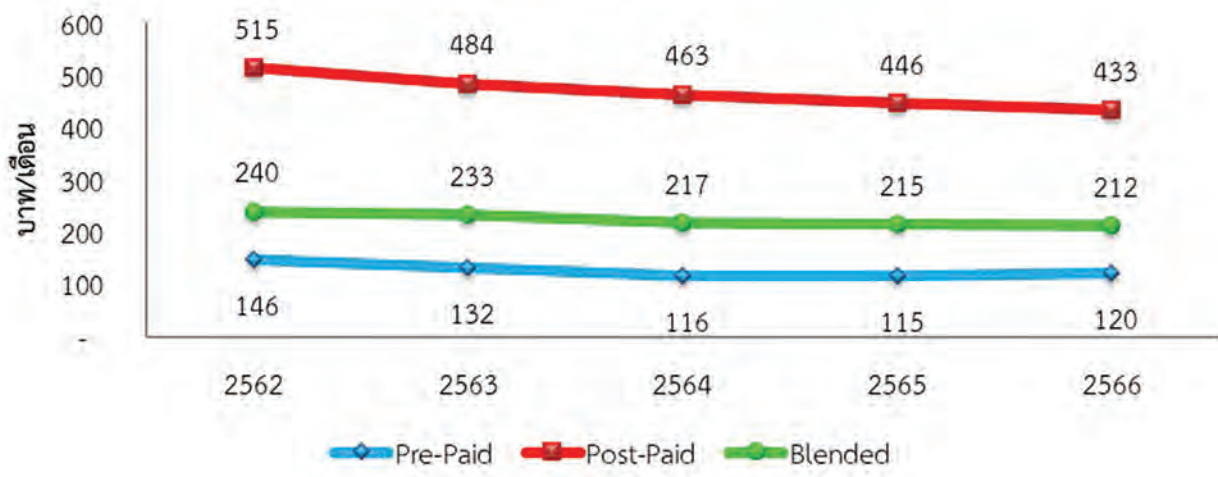
ภาพที่ 3-9 แนวโน้มการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบ Pre-paid, Post-paid และค่าเฉลี่ย (Blended) บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายไตรมาส ปี 2562-2566 (Minutes of Use: MOU)

ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

สำหรับอัตราค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สะท้อนออกมาเป็นรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (Average Revenue Per Unit: ARPU) ของผู้ให้บริการในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ในปี 2566 ARPU มีค่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อนหน้าเฉลี่ยอยู่ที่ 212 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน โดยแบบ Pre-paid อยู่ที่ระดับ 120 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ในขณะที่แบบ Post-paid อยู่ที่ระดับ 433 บาทต่อเลขหมายต่อเดือน ดังภาพที่ 3-10

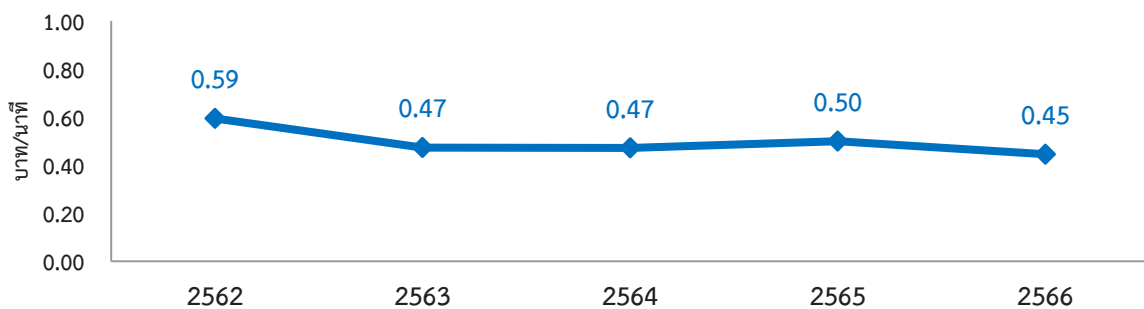
ภาพที่ 3-10 รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือนแบบ Pre-paid และ Post-paid (ARPU) ของปี 2562-2566

ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

สำหรับในส่วนของอัตราค่าบริการเฉลี่ยของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงต่อนาที ในปี 2566 อยู่ที่ 0.45 บาทต่อนาที ลดลงจากปีก่อนหน้าประมาณร้อยละ 11 โดยผู้ให้บริการยังคงปฏิบัติตามอัตราที่ได้มีการกำกับดูแลไว้ที่ไม่เกิน 0.60 บาทต่อนาที ตามประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดและกำกับดูแลโครงสร้างอัตราค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2562 ดังภาพที่ 3-11

ภาพที่ 3-11 อัตราค่าบริการเฉลี่ยต่อนาทีของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียง ปี 2562 – 2566

ที่มา : สำนักค่าธรรมเนียบและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

เปรียบเทียบบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของไทยในเวทีโลก

จากข้อมูลของ ITU พบว่า สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เปิดให้บริการต่อจำนวนประชากร 100 คน (Mobile Penetration Rate) ของประเทศไทย สำหรับปี 2566 อยู่ที่ 168.64 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน ซึ่งสูงสุดในกลุ่มประเทศอาเซียน และสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกซึ่งอยู่ที่ 111 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน โดยรองลงมาเป็นประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย ตามลำดับ ดังตารางที่ 3-3 อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนประชากรตามรายงานของกรมการปกครอง ณ สิ้นปี 2566 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของประเทศไทยในปี 2566 จะมีค่าอยู่ที่ ประมาณ 183.07 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน

ตารางที่ 3-3 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของ 10 ประเทศในอาเซียน และค่าเฉลี่ยของโลก

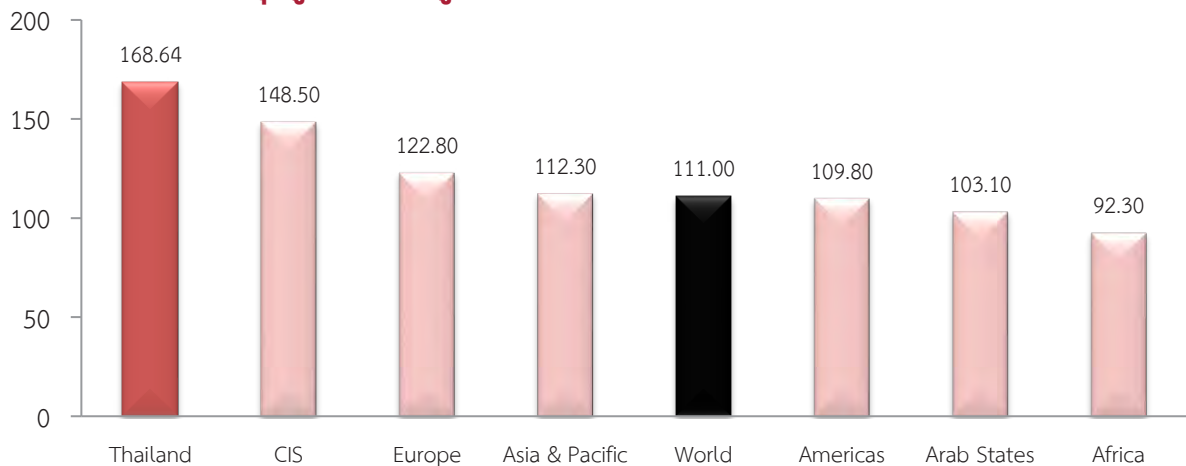
ประเทศ	2562	2563	2564	2565	2566
บรูไน	129.85	119.93	133.60	116.11	117.81
กัมพูชา	129.96	126.08	117.23	113.39	NA
อินโดนีเซีย	125.24	129.40	132.20	122.87	125.24
ลาว	64.07	63.11	64.71	NA	NA
มาเลเซีย	133.37	129.02	137.68	138.21	142.73
เมียนมาร์	155.67	148.16	127.24	107.54	121.03
ฟิลิปปินส์	151.01	133.46	144.42	146.06	117.28
สิงคโปร์	159.35	150.26	157.98	173.01	166.71
ไทย	181.22	162.33	168.49	176.22	168.64
เวียดนาม	140.19	141.66	136.81	137.85	130.99
โลก	106.00	106.00	107.00	108.00	111.00

หมายเหตุ : ITU ใช้จำนวนประชากรจาก UN Population Division World Population Prospects 2024

ที่มา : DataHub ของ ITU

เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นในโลก พบว่า สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร 100 คนของประเทศไทยอยู่ในอันดับต้นๆ ของโลก แม้สัดส่วนจะลดลงเมื่อเทียบกับปี 2565 โดยในปี 2566 อยู่ที่ 168.64 เลขหมายต่อจำนวนประชากร 100 คน แต่สัดส่วนยังคงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลก และภูมิภาคอื่นๆ ดังภาพที่ 3-12

ภาพที่ 3-12 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของโลก จำแนกรายกลุ่มภูมิภาคตามภูมิศาสตร์ของปี 2566

หมายเหตุ : CIS คือ เครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States) ประกอบด้วยสมาชิก 11 ประเทศ ได้แก่ รัสเซีย เบลารุส คาซัคสถาน อาร์เมเนีย มอลโดวา อาเซอร์ไบจาน คีร์กีซ อุซเบกิสถาน ทาจิกิสถาน เติร์กเมนิสถาน และยูเครน

ที่มา : ITU

จากภาพแสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของประเทศไทยกับต่างประเทศแล้ว สัดส่วนต่อจำนวนประชากรของประเทศไทยอยู่ในระดับที่สูงกว่ากลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States: CIS) และกลุ่มประเทศในแถบยุโรป กลุ่มประเทศเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาทางเทคโนโลยีในอันดับต้นๆ ของโลก สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการเข้าถึงเทคโนโลยีการสื่อสารที่กว้างขวางและพฤติกรรมความนิยมในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เมื่อเทียบกับโทรศัพท์ประจำที่ของประชาชนไทย ซึ่งอาจส่งผลดีต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเชื่อมต่อในยุคดิจิทัลในอนาคต

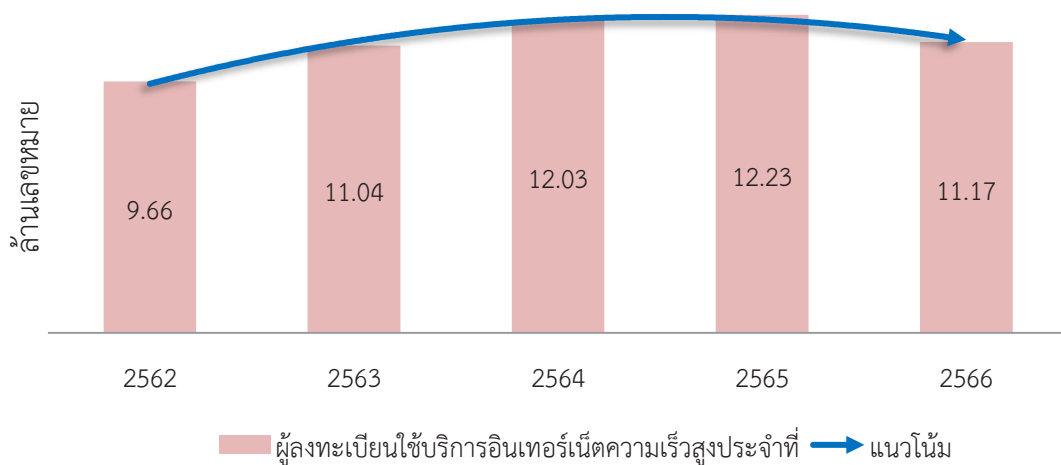
บริการอินเทอร์เน็ต

ปัจจุบันการให้บริการอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยสามารถให้บริการได้หลากหลายช่องทางด้วยกัน ซึ่งผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ใช้บริการผ่านช่องทางการให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ และการให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่

อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ (Fixed Broadband)

บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ของประเทศไทย มีแนวโน้มของจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงปี 2562 ถึงปี 2565 และลดลงประมาณร้อยละ 8.61 ในปี 2566 โดยมีผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่จากผู้ให้บริการรายหลัก ทั้งสิ้นจำนวน 11.17 ล้านราย ซึ่งเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2566 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (AWN) ได้ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นในบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (TTTB) และบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) ได้เข้าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต จัสมิน (JASIF) ส่งผลให้ TTTB เป็นบริษัทย่อยของ AWN และในงบการเงินของ AWN ได้รับรู้เฉพาะจำนวนผู้ใช้บริการที่เรียกเก็บเงินได้ (billable) เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ในปี 2566 ลดลง ดังภาพที่ 3-13

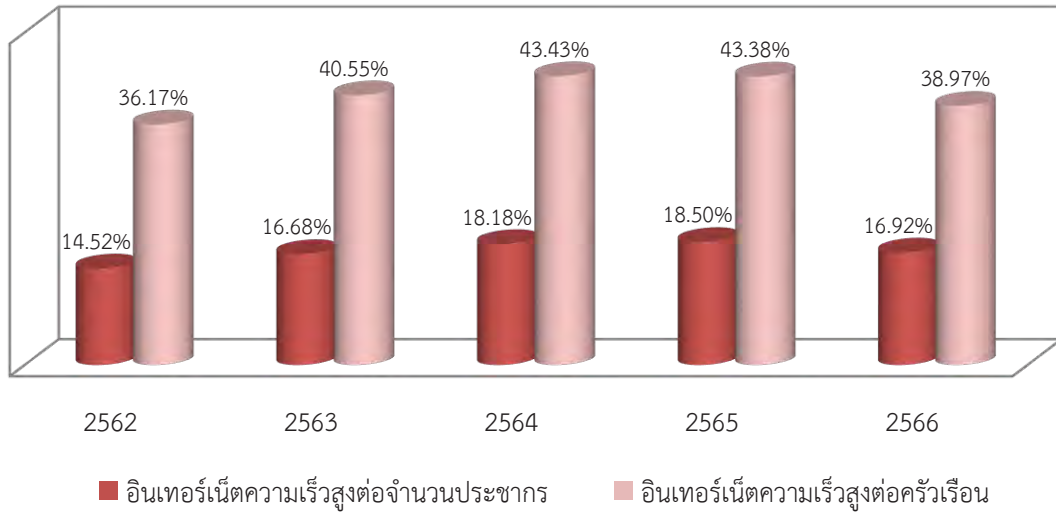
ภาพที่ 3-13 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ ในช่วงปี 2562-2566

ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

หากพิจารณาถึงค่าสัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ต่อจำนวนประชากรและต่อครัวเรือน ในปี 2566 อยู่ที่ 16.92 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน หรือ 38.97 ครัวเรือนที่ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศ 100 ครัวเรือน ดังภาพที่ 3-14

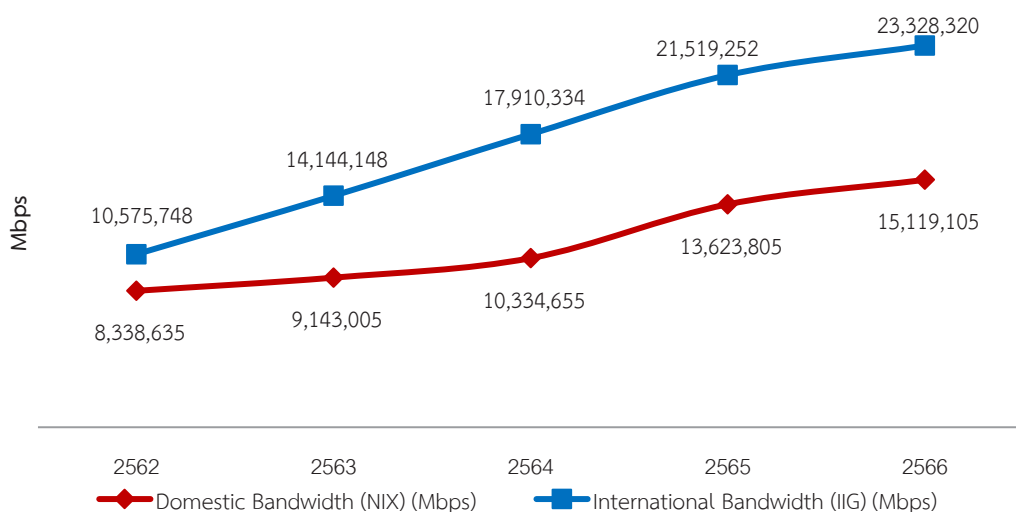
ภาพที่ 3-14 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ต่อจำนวนประชากรและต่อครัวเรือน ปี 2562-2566

หมายเหตุ : ข้อมูลจำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนของกรมการปกครอง
ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

จากข้อมูลอินเทอร์เน็ตแบนด์วิธของประเทศไทย ปี 2562 – 2566 โดยปี 2566 ของเนคเทค พบว่า การเชื่อมต่อวงจรอินเทอร์เน็ตประเทศไทยไปต่างประเทศที่ผ่าน IIG เติบโตขึ้นสู่ระดับ 23,328,320 Mbps หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.41 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2565 หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 21.15 ในขณะที่การแลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ตภายในประเทศ (NIX) อยู่ที่ระดับ 15,119,810 Mbps ในปี 2566 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.98 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2565 หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 15.35 เนื่องด้วยในปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้น จากสังคมเมืองไปสู่สังคมชนบทมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ผู้ใช้บริการมีความต้องการความเร็วในการใช้บริการที่มากขึ้นอีกด้วย⁹ ดังภาพที่ 3-15

ภาพที่ 3-15 ข้อมูลอินเทอร์เน็ตแบนด์วิธกึ่งของประเทศไทยปี 2562-2566

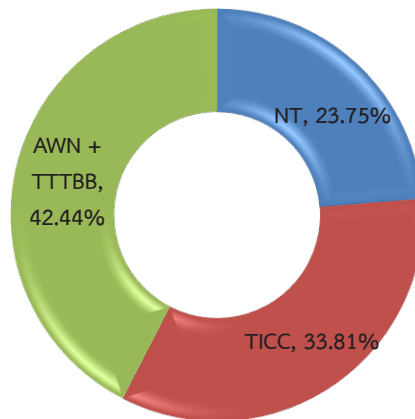

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)

⁹ การสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2566 (ไตรมาส 4) , สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากสภาพการแข่งขันในตลาดอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ในปี 2566 พบว่า หลังจากที่ TTTBB เป็นบริษัทในเครือ AWN ทำให้ในภาพรวม AWN มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 42.44 แทน บจก. โทร อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น (TICC) ซึ่งเคยครองอันดับ 1 ของตลาด รองลงมาเป็น TICC มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ 33.81 และ NT มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ 23.75 ดังภาพที่ 3-16

ภาพที่ 3-16 ส่วนแบ่งตลาดผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่คำนวณด้วยจำนวนผู้ใช้บริการ ณ สิ้นปี 2566

ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

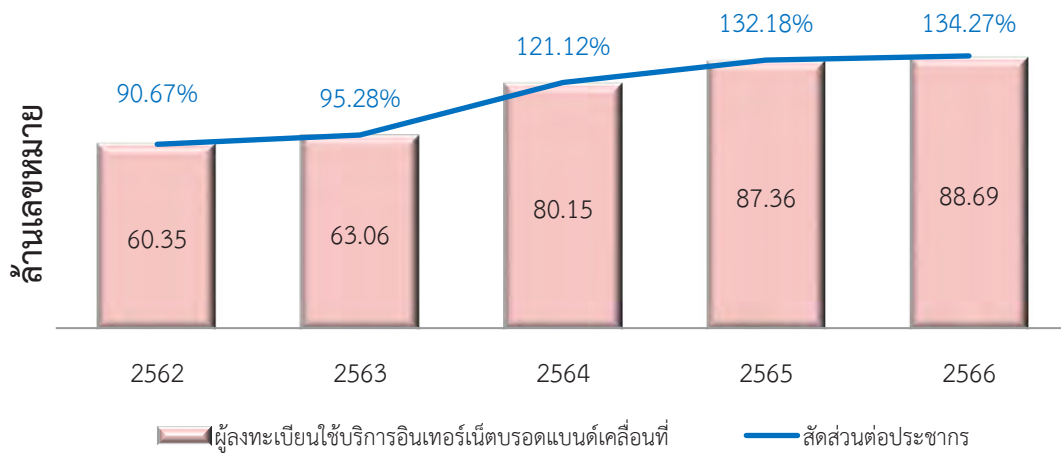
อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ (Mobile Broadband)

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ เป็นผู้ให้บริการรายเดียวกับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ AWN TUC+DTN NT และ MVNO แนวโน้มของจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ 87.06 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.83 เมื่อเทียบกับปี 2565 โดยมีอัตราการเข้าถึงประชากรอยู่ที่ร้อยละ 131.81 ดังภาพที่ 3-17

เมื่อพิจารณาถึงส่วนแบ่งการตลาด พบว่า หลังการควบรวมกับ DTN ทำให้ TUC มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 59.60 รองลงมาคือ AWN มีส่วนแบ่งร้อยละ 39.11 NT ร้อยละ 1.23 และ MVNO ร้อยละ 0.06 ดังภาพที่ 3-18

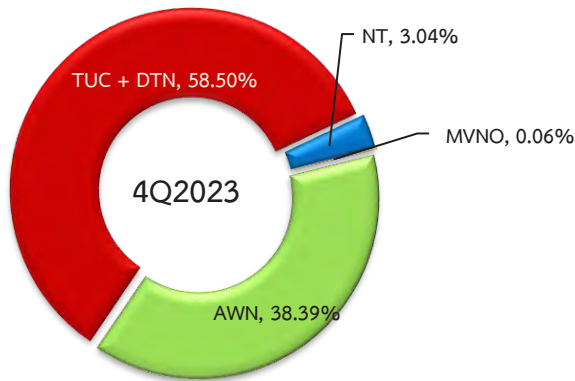
ส่วนปริมาณการใช้งานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่โดยเฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือนมีการใช้งานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปี 2566 อยู่ที่ 33 กิกะไบต์ต่อเลขหมายต่อเดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.76 จากปี 2565 ดังภาพที่ 3-19

ภาพที่ 3-17 จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ ปี 2562-2566

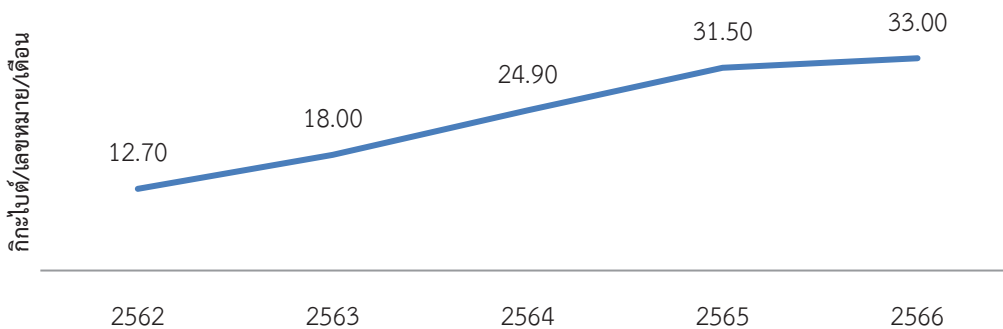
ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 3-18 ส่วนแบ่งตลาดผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่คำนวณด้วยจำนวนผู้ใช้บริการ ณ สิ้นปี 2566

ที่มา : สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ภาพที่ 3-19 ปริมาณการใช้งานอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่โดยเฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (VOU) ปี 2562 – 2566

ที่มา : ข้อมูลจาก AWN เนื่องจากเป็นรายเดียวที่มีการเปิดเผยข้อมูล

เปรียบเทียบบริการอินเทอร์เน็ตของไทยในเวทีโลก

จากข้อมูลของ ITU พบว่า สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน (Fixed Broadband Penetration Rate) ของประเทศไทย สำหรับปี 2566 อยู่ที่ 16.02 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกซึ่งอยู่ที่ 18.60 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน โดยอันดับที่ 1 คือประเทศสิงคโปร์ ซึ่งมีสัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ อยู่ที่ 27.19 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน รองลงมาคือประเทศเวียดนาม และประเทศบรูไน ตามลำดับ ดังตารางที่ 3-4 อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนประชากรตามรายงานของกรมการปกครอง ณ สิ้นปี 2566 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของประเทศไทยในปี 2566 จะมีค่าอยู่ที่ ประมาณ 16.92 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน

ทั้งนี้ ด้วยเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป การสมัครใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ไม่จำเป็นต้องผูกติดกับบริการโทรศัพท์ประจำที่เหมือนเช่นในอดีต ทำให้ในบางประเทศมีสัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน อยู่ในระดับที่สูง ในขณะที่สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 อยู่ในระดับต่ำ เช่น เวียดนาม

ตารางที่ 3-4 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของ 10 ประเทศในอาเซียน และค่าเฉลี่ยของโลก

ประเทศ	2562	2563	2564	2565	2566
บรูไน	12.24	15.89	17.58	19.81	20.21
กัมพูชา	1.12	1.40	1.98	2.96	NA
อินโดนีเซีย	3.77	3.93	4.49	4.82	4.82
ลาว	1.05	1.67	2.02	2.43	NA
มาเลเซีย	0.92	1.30	1.67	2.10	2.80
เมียนมาร์	8.86	9.91	10.89	12.18	13.03
ฟิลิปปินส์	5.70	7.08	8.51	7.67	6.54
สิงคโปร์	26.53	26.86	27.52	27.68	27.19
ไทย	14.13	16.02	17.32	17.51	16.02
เวียดนาม	15.23	17.03	19.54	21.37	22.68
โลก	14.7	15.7	16.8	17.8	18.60

หมายเหตุ : ITU ใช้จำนวนประชากรจาก UN Population Division World Population Prospects 2024

ที่มา : DataHub ของ ITU

สำหรับบริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน (Mobile Broadband Penetration Rate) ของประเทศไทย โดยใช้จำนวนประชากรจาก UN Population Division World Population Prospects 2024 สำหรับปี 2566 อยู่ที่ 124 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน สูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกซึ่งอยู่ที่ 87 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน และอยู่ในอันดับที่ 3

ของอาเซียน โดยอันดับที่ 1 ยังคงเป็นประเทศสิงคโปร์ ซึ่งมีสัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ต broadband เคลื่อนที่ อยู่ที่ 167 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน มีสัดส่วนที่สูงกว่าประเทศไทยประมาณร้อยละ 35 รองลงมาคือมาเลเซีย อยู่ที่ 129 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน ดังตารางที่ 3-5 และเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนประชากรตามรายงาน ของกรมการปกครอง ณ สิ้นปี 2566 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ต broadband เคลื่อนที่ต่อจำนวน ประชากร 100 คน ของประเทศไทยในปี 2566 จะมีค่าอยู่ที่ประมาณ 131 รายต่อจำนวนประชากร 100 คน

ตารางที่ 3-5 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ต broadband เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของ 10 ประเทศในอาเซียน และค่าเฉลี่ยของโลก

ประเทศ	2562	2563	2564	2565	2566
บรูไน	145	122	135	117	119
กัมพูชา	96	99	103	99	NA
อินโดนีเซีย	81	104	114	115	118
ลาว	48	50	56	NA	NA
มาเลเซีย	121	115	123	125	129
เมียนมาร์	112	135	110	98	109
ฟิลิปปินส์	66	63	63	71	74
สิงคโปร์	159	150	158	173	167
ไทย	84	88	112	122	124
เวียดนาม	72	80	87	95	100
โลก	74	78	82	85	87

หมายเหตุ : ITU ใช้จำนวนประชากรจาก UN Population Division World Population Prospects 2024

ที่มา : DataHub ของ ITU

หากพิจารณาการใช้อินเทอร์เน็ตในภาพรวม โดยเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อจำนวนประชากร ทั้งหมด ในภูมิภาคอาเซียนปี 2565 พบว่า ประเทศไทยเป็นลำดับที่ 4 ของกลุ่มประเทศในอาเซียนมีสัดส่วนจำนวน ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตอยู่ที่ร้อยละ 88 ของประชากรไทย โดยอันดับ 1 คือประเทศบรูไน มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกือบ ร้อยละ 100 รองลงมาคือประเทศมาเลเซีย และประเทศสิงคโปร์ ตามลำดับ (ตารางที่ 3-5)

ตารางที่ 3-6 สัดส่วนจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตต่อจำนวนประชากรทั้งหมดของ 10 ประเทศในอาเซียน และค่าเฉลี่ยของโลก

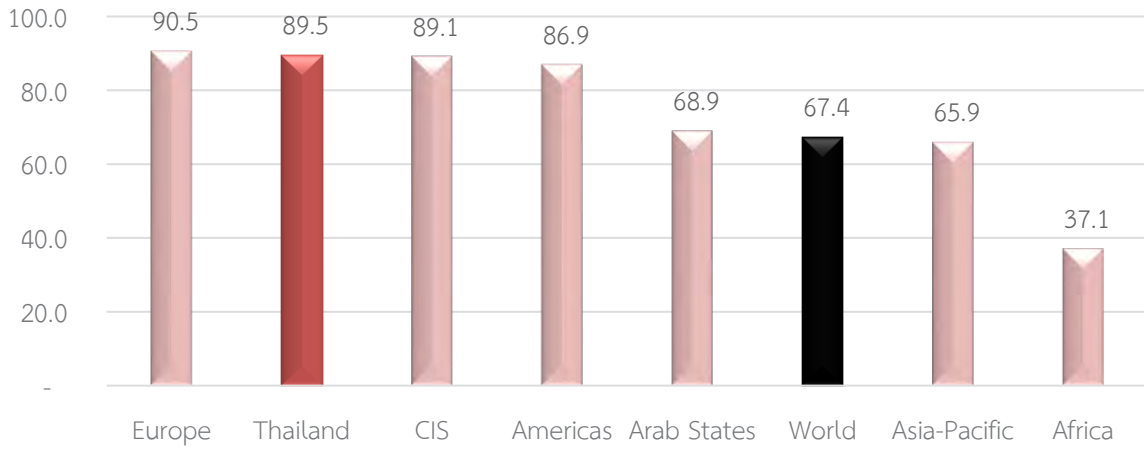
ประเทศ	2561	2562	2563	2564	2565
บรูไน	95.0	95.0	95.1	95.6	99.0
กัมพูชา	NA	52.3	53.7	55.6	56.7
อินโดนีเซีย	39.9	47.7	53.7	62.1	66.5
ลาว	36.3	47.0	54.0	62.0	66.2
มาเลเซีย	81.2	84.2	89.6	96.8	97.4
เมียนมาร์	33.7	48.1	NA	NA	NA
ฟิลิปปินส์	44.1	43.0	53.8	63.4	75.2
สิงคโปร์	88.2	88.9	92.0	96.9	96.0
ไทย	56.8	66.7	77.8	85.3	88.0
เวียดนาม	69.8	68.7	70.3	74.2	78.6
โลก	48.6	53.2	59.3	62.2	64.4

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2566 ITU มีไม่ครบทุกประเทศ

ที่มา : DataHub ของ ITU

เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นในโลก พบว่า ในปี 2566 สัดส่วนจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยอยู่ในอันดับต้นๆ ใกล้เคียงกับกลุ่มประเทศยุโรป และเครือรัฐเอกราช อยู่ที่ร้อยละ 89.5 และมีสัดส่วนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลก ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 67.4 จำนวนประชากรทั้งหมด ดังภาพที่ 3-20 ซึ่งเป็นผลมาจากด้านโครงข่ายเคลื่อนที่เป็นหลัก ซึ่งจะเห็นได้ปี 2566 สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร 100 คนของประเทศไทยอยู่ที่ระดับ 124 ซึ่งสูงกว่าทุกภูมิภาคในโลก ดังภาพที่ 3-21 ในขณะที่สัดส่วนจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน ของประเทศไทย อยู่ในระดับ 16.02 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลก ดังภาพที่ 3-22

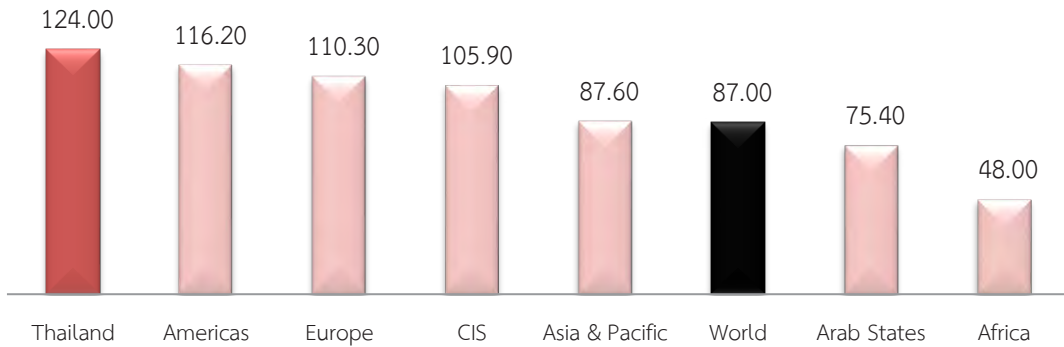
ภาพที่ 3-20 สัดส่วนจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตต่อจำนวนประชากรทั้งหมดของโลก จำแนกรายกลุ่มภูมิภาคตามภูมิศาสตร์ของปี 2566

- หมายเหตุ :**
1. CIS คือ เครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States) ประกอบด้วยสมาชิก 11 ประเทศ ได้แก่ รัสเซีย เบลารุส คาซัคสถาน อาร์เมเนีย มอลโดวา อาเซอร์ไบจาน คีร์กีซ อุซเบกิสถาน ทาจิกิสถาน เติร์กเมนิสถาน และยูเครน
 2. ITU ใช้จำนวนประชากรจาก UN Population Division World Population Prospects 2024

ที่มา : ITU

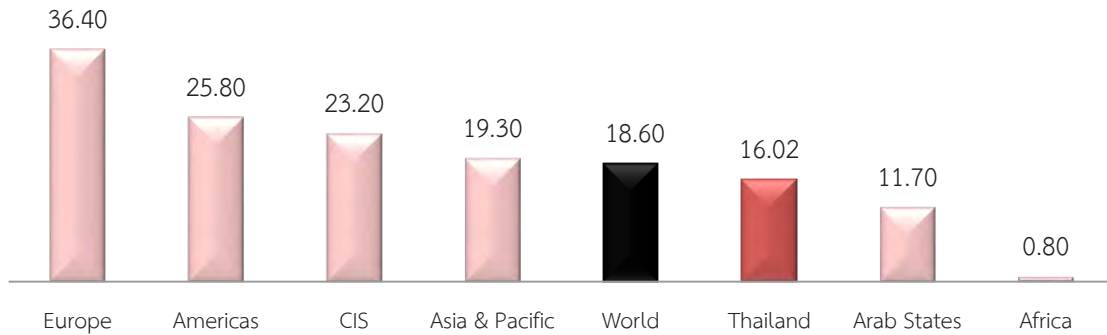
ภาพที่ 3-21 สัดส่วนจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตบนดัดเคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน จำแนกรายกลุ่มภูมิภาคตามภูมิศาสตร์ของปี 2566

- หมายเหตุ :**
1. CIS คือ เครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States) ประกอบด้วยสมาชิก 11 ประเทศ ได้แก่ รัสเซีย เบลารุส คาซัคสถาน อาร์เมเนีย มอลโดวา อาเซอร์ไบจาน คีร์กีซ อุซเบกิสถาน ทาจิกิสถาน เติร์กเมนิสถาน และยูเครน
 2. ITU ใช้จำนวนประชากรจาก UN Population Division World Population Prospects 2024

ที่มา : ITU

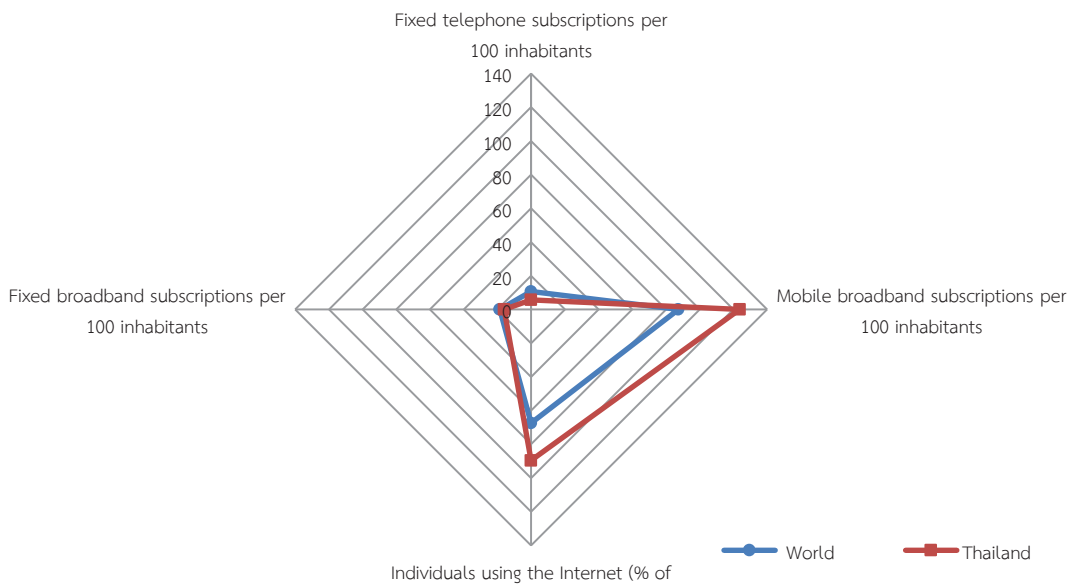
ภาพที่ 3-21 สัดส่วนจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต broadband แบบประจำที่ต่อจำนวนประชากร 100 คน จำแนกรายกลุ่มภูมิภาคตามภูมิศาสตร์ของปี 2566

- หมายเหตุ :
1. CIS คือ เครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States) ประกอบด้วยสมาชิก 11 ประเทศ ได้แก่ รัสเซีย เบลารุส คาซัคสถาน อาร์เมเนีย มอลโดวา อาเซอร์ไบจาน คีร์กีซ อุซเบกิสถาน ทาจิกิสถาน เติร์กเมนิสถาน และยูเครน
 2. ITU ใช้จำนวนประชากรจาก UN Population Division World Population Prospects 2024

ที่มา : ITU

ภาพที่ 3-22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้บริการอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยโลก ปี 2566

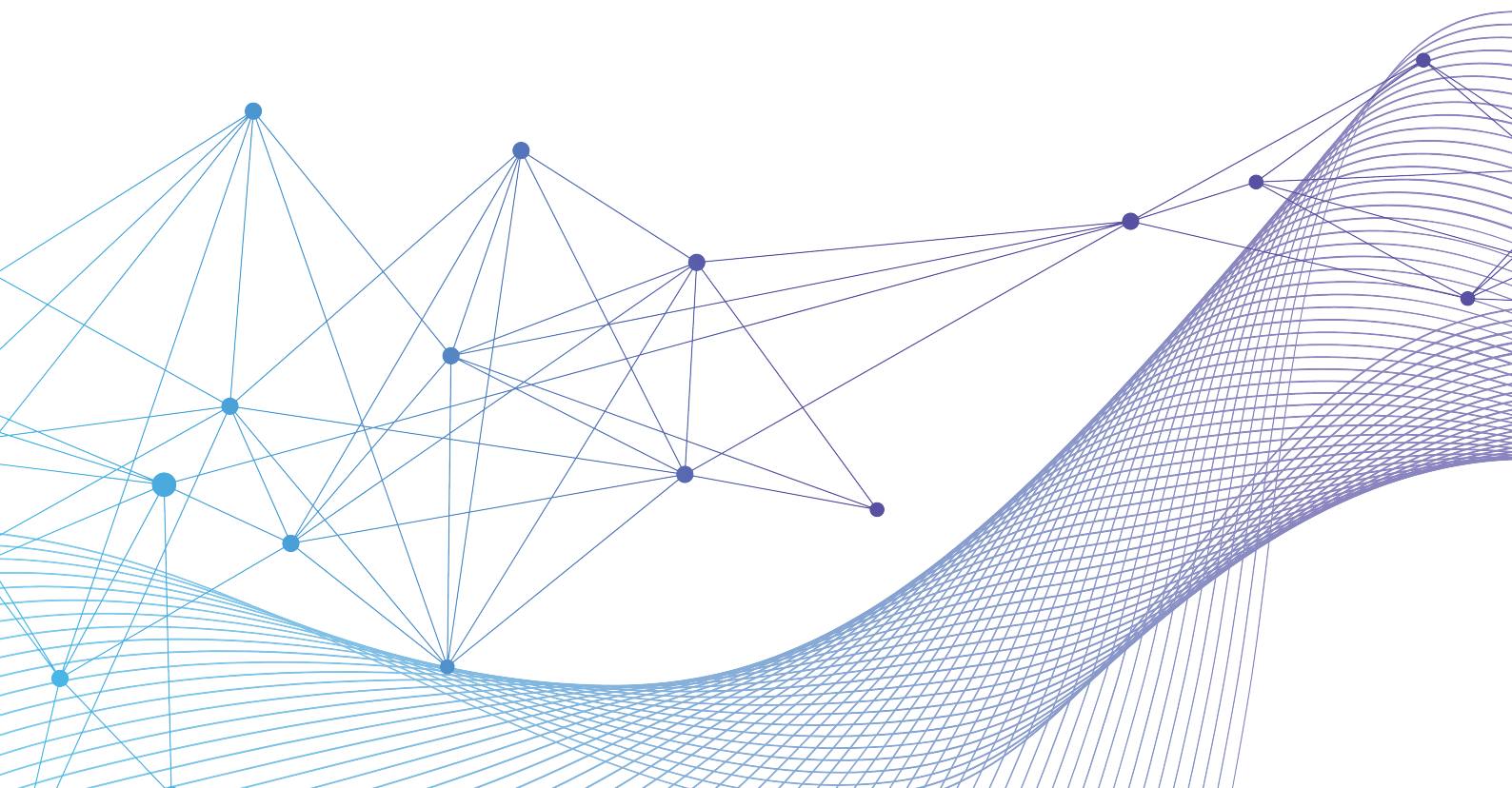
การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของโลกต่อค่าเฉลี่ยของประเทศไทยในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตข้างต้น จะเห็นได้ว่าคนไทยมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านทางโครงข่ายเคลื่อนที่มากกว่าประจำที่อย่างมาก ซึ่งหากรัฐบาลมีนโยบายที่ต้องการเพิ่มอันดับการแข่งขันในด้านโครงสร้างพื้นฐานระดับโลก อาจต้องผลักดันในด้านการสร้างทักษะให้กับประชาชน เนื่องจากข้อมูลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ¹⁰ พบว่ามีประมาณร้อยละ 5 ที่ไม่ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะขาดทักษะการใช้งาน ในขณะที่การใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น 5G มาใช้ส่งเสริมด้านคุณภาพการให้บริการและเพิ่มความรวดเร็วในการเชื่อมต่อ สิ่งเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ดียิ่งขึ้น

⁹ การสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2566 (ไตรมาส 4) , สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ส่วนที่ 4

ตารางสรุปสถิติและดัชนีชี้วัดในกิจการ
โทรคมนาคมของประเทศไทย

ส่วนที่ 3

ตารางสรุปสถิติและดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย

ดัชนีบริการโทรคมนาคม	2565				2566			
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ตลาดบริการโทรศัพท์ประจำที่								
จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการ (ล้านเลขหมาย)	4.56	4.50	4.43	4.37	4.32	4.23	4.14	4.09
สัดส่วนต่อจำนวนประชากร *	6.90%	6.80%	6.70%	6.61%	6.54%	6.40%	6.27%	6.19%
สัดส่วนต่อจำนวนครัวเรือน *	16.39%	16.08%	15.77%	15.50%	15.27%	14.86%	14.50%	14.25%
ตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่								
จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการ (ล้านเลขหมาย)	124.21	128.50	129.00	126.41	124.09	120.27	118.75	120.92
เดิมนเงิน	70.70%	70.70%	70.55%	70.47%	71.04%	70.96%	70.83%	71.11%
รายเดือน	29.30%	29.30%	29.45%	29.53%	28.96%	29.04%	29.17%	28.89%
สัดส่วนต่อจำนวนประชากร	187.77%	194.36%	195.14%	191.27%	187.80%	182.07%	179.75%	183.07%
ส่วนแบ่งตลาด								
AWN	48.50%	47.61%	46.71%	46.20%	47.30%	45.93%	44.46%	43.05%
DTN	17.20%	18.64%	19.74%	18.90%	18.46%	18.75%	18.90%	54.68%
TUC	31.64%	31.23%	31.17%	32.63%	32.02%	33.16%	34.49%	
MVNO	0.04%	0.04%	0.04%	0.03%	0.03%	0.03%	0.04%	0.04%
NT	2.62%	2.49%	2.35%	2.24%	2.18%	2.12%	2.11%	2.23%
HHI index	3,656	3,595	3,548	3,561	3,608	3,566	3,528	4,848
ARPU (บาท/เดือน)								
เดิมนเงิน	110	113	110	115	111	112	114	120
รายเดือน	453	452	443	446	430	430	430	433
เฉลี่ย	211	215	210	215	205	206	207	212
MOU (Minute/Month)								
เดิมนเงิน	64	61	56	54	56	54	53	56
รายเดือน	171	165	157	154	153	149	143	141
เฉลี่ย	94	92	86	84	84	82	80	81
สัดส่วนรายรับจากการให้บริการ								
ทางเสียงและไม่ใช้เสียง/รายรับรวม	90.68%	90.69%	90.82%	90.28%	87.93%	89.35%	89.27%	89.10%
อื่นๆ/รายรับรวม	9.32%	9.31%	9.18%	9.72%	12.07%	10.65%	10.73%	10.90%
Mobile Voice (Baht/minute)	0.47	0.51	0.48	0.48	0.47	0.45	0.45	0.45
ตลาดบริการอินเทอร์เน็ต								
จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ต บรอดแบนด์ประจำที่ (ล้านราย)	12.22	12.49	12.74	12.23	12.28	12.44	12.38	11.17
ส่วนแบ่งตลาด								
NT	15.96%	15.89%	15.86%	20.74%	20.30%	20.73%	21.18%	23.75%
TICC	38.68%	38.62%	38.49%	31.26%	31.24%	30.75%	30.59%	33.81%
3BB	30.11%	29.71%	29.28%	30.26%	29.98%	29.81%	28.99%	42.44%
AWN	15.26%	15.79%	16.37%	17.74%	18.48%	18.71%	19.23%	
HHI index	2,890	2,875	2,858	2,638	2,628	2,614	2,595	3,508
สัดส่วนบริการบรอดแบนด์								
ต่อจำนวนประชากร *	18.48%	18.89%	19.27%	18.50%	18.58%	18.84%	18.74%	16.92%
ต่อครัวเรือน *	43.91%	44.67%	45.37%	43.38%	43.38%	43.77%	43.36%	38.97%
FTTX Price/kbps (Baht/kbps) *	4.44	3.77	3.71	3.87	3.30	1.69	1.66	1.66 p
จำนวนผู้ลงทะเบียนใช้อินเทอร์เน็ต บรอดแบนด์เคลื่อนที่ (ล้านเลขหมาย)	82.19	84.52	85.84	84.67	84.79	85.73	86.32	87.06
สัดส่วนต่อจำนวนประชากร	124.25%	127.85%	129.86%	128.11%	128.32%	129.84%	130.66%	131.81%

หมายเหตุ : จำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือน จาก กรมการปกครอง

p หมายถึง preliminary based on annual figure (ค่ารายไตรมาสในปีที่มีค่ารายปีเป็นค่าตัวรวมเบื้องต้น)

บรรณานุกรม

IMD World Competitiveness Center. 2023. The IMD World Competitiveness Rankings 2023. สืบค้นจากเว็บไซต์ < <https://www.imd.org/centers/wcc/world-competitiveness-center/rankings/world-competitiveness-ranking/>>

IMD World Competitiveness Center. 2023. The IMD World Digital Competitiveness Rankings 2023. สืบค้นจากเว็บไซต์ < <https://www.imd.org/centers/wcc/world-competitiveness-center/rankings/world-digital-competitiveness-ranking/>>

Portulans Institute. 2023. “THE NETWORK READINESS INDEX 2023 Trust in a Network Society: A crisis of the digital age?” สืบค้นจากเว็บไซต์ <<https://networkreadinessindex.org/>>

ชื่อหนังสือ

รายงานดัชนีชี้วัดในกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย ประจำปี 2566
(Thailand Telecommunications Indicators Yearbook : 2023)

เจ้าของ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
(สำนักงาน กสทช.)

ที่ปรึกษา

นางสาวธิดานันต์ รัตนแสนยานุภาพ

บรรณาธิการบริหาร

นางสาวธัญวรัตน์ พิมุขมนัสกิจ

กองบรรณาธิการ

นายปวรงค์ พิบูลรัตน์	นายภควัต คำภา
นายศรัณยู จิระกร	นายมนศศิณ ศศะรมย์
นายฉันทพล แก้วเอี่ยม	นางสาวธนิดา อนันตสมบุญ
นายชัชพรพรช อภิเอกปฐม	

สำนักงาน

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
(สำนักงาน กสทช.)
เลขที่ 87 ถนนพหลโยธิน 8 (สายลม) แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ 0 2670 8888 ต่อ 7033 7044 7053
<http://www.nbt.go.th/wps/portal/NTC/TDC>

ออกแบบ

บริษัท เมทริกซ์ คอม จำกัด
เบอร์ติดต่อ 0946569745, 0643595964 E-mail : info@matrixcomgroup.com

หนังสือฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนข้อมูลสถิติและผลการวิเคราะห์ และสะท้อนสถานการณ์ภาพรวมในกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทย ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. ไม่สามารถยืนยันหรือรับรองความครบถ้วน สมบูรณ์ หรือถูกต้องของข้อมูลดังกล่าวและไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดในหนังสือฉบับนี้ไปใช้หรืออ้างอิงเพื่อการใดๆ ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตจากสำนักงาน กสทช. หรือไม่ก็ตาม อนึ่ง การทำซ้ำ ดัดแปลง และการเผยแพร่ต่อสาธารณชนตามความหมายในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักงาน กสทช.

ทสท.

สำนักวิชาการและจัดการทรัพย์สินโรคนานคม (วท.)
สายงานกิจการโรคนานคม
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโรคนานคมแห่งชาติ